

Inga Losāne – labākā vecmāte Latvijā

Pasākumā *Gada balva medicīnā* balvu nominācijā *Gada vecmāte* saņēma Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļas galvenā vecmāte Inga Losāne.

Latvijas Ārstu biedrības rīkotajā pasākumā *Gada balva medicīnā* balvu nominācijā *Gada vecmāte* saņēmusi Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļas galvenā vecmāte Inga Losāne.

APSVEIC PREZIDENTA KUNDZE

Balvu I.Losānei pasniedza Valsts prezidenta kundze Andra Levite, kura pēc profesijas ir ārste-ginekoloģe. Pasniedzot balvu, viņa sacīja: „Mēs, cilvēki, esam dažādi. Jūsamojam vai bēdājamies par dažādām lietām. Dzīves laikā pieņemam dažādus lēmumus. Taču visiem godīgiem cilvēkiem ir nesatricināma pārlicība, ka dāvāt dzīvību, sargāt dzīvību, rūpēties par cilvēku nākotni, it īpaši bērnu, ir cēls pienākums. Tas ir pelnījis atzinību un apbalvošanu. Šodienas laureāte ar savu profesionalitāti, sirsnību un mīlestību neapšaubāmi stāv cilvēces gaišajā pusē. Palīdzēt jaundzimušajiem uzsākt dzīves gaitu ir paties

prieks. Tas dod gandarījumu par savas dzīves un profesijas nozīmi.”

SAĶER BĒRNUS DRAUDZENĒM

I.Losāne Kurzemē palīdzējusi piedzimt bērniņiem jau vairākās paaudzēs. Par viņu pacientes rakstījušas: „Ir rūpīga, iekļūstīga un vispār – labākā vecmāte no visām, kādas pieredzētas!”

Dzemdību nodaļā par vecmāti I.Losāne strādā 29 gadus: „Slimnīcā gadu skaits ir vēl lielāks, jo vidusskolas laikā strādāju arī par sanitāri laboratorijā. Tad arī sapratu, ka profesiju vēlos saistīt ar medicīnu.” Viņa *Kurzemniekam* pastāstīja, ka šo gadu laikā bērnus *saķērusi* arī draudzenēm: „Tagad draudzeņu bērni izauguši lieli, nu *saķeru* viņu bērnus.” Vecmāte atbalsta ģimenes dzemdības un atklāj, ka nodaļā drīzumā plānots iekārtot divas ģimenes palātas.

Savulaik I.Losāne bija viena no

iniciatorēm, ka Kuldīgas slimnīca jāpiesaka statusam *Mazulim draudzīga slimnīca*. Vēl pirms kovida par krūts barošanu vadījusi lekcijas topošajām māmiņām.

Ingas darbaudzinātāja nodaļā bija vecmāte Nadežda Gologuzova, un viņa atceras: „Kad sāka strādāt nodaļā, bija kautrīga un klusa meitene, bet izdarīga. Vecmātei ir jābūt apzinīgai, godīgai un iekļūstīgai. Mūsu dzemdību nodaļas kolektīvs vienmēr bijis draudzīgs.” Pricīga par kolēģes panākumu ir vecmāte Zane Japeniņa: „Inga ir mana draudzene no 18 gadiem. Kopā mācījāmies gan medicīnas skolā, gan praksē bijām. Vienā laikā sākām strādāt arī dzemdību nodaļā.”

Latvijas veselības nozares nozīmīgākais pasākums *Gada balva medicīnā* tika rīkots 13. reizi, kurā tika pasniegta 21 balva un vairākas speciālbaldas.

Inta Jansone, Lailas Liepiņas foto

Par godu **Ēvalda Valtera** 129. dzimšanas dienai.

➔ 16. lpp.

➔ 16. lpp.

Kā krāsot olas?

Īvandniekus uztrauc ceļu bojāšana un muižas tālākā attīstība. ➔ 5. lpp.

Sibīrija Jāņa Zvejnieka acīm.

➔ 6. lpp.

Mārīte Rozevska, Elīna Gaile, Inga Pāvula un Inese Upe. **Cetru uzņēmīgu dāmu pieredze** biznesā. ➔ 7. lpp.

„Es visiem saku, ka nekā pasaulē nav skaistāka par dziedāšanu un mūziku,” atzīst Ārija Cabule no **senioru kora Skruna**. ➔ 8. lpp.

Kā gudri rīkoties ar savu naudu. Pieredzes stāsti; iesaka eksperti. ➔ 10. lpp.

Nākamais laikraksta numurs iznāks **otrdien, 11. aprīlī**.

Tam sludinājumus un reklāmu var iesniegt līdz **ceturtdienas, 6. aprīļa, 12.00**.

Otrdien, 11. aprīlī:

- Tuvplānā – koris *Lai top!*
- Uzmanību – skrejriteņu sezona sākusies.
- Kas uztrauc Skrundas pagasta ļaudis.
- Atrairnītes jau pilnā briedumā.
- Lieldienu svinību reportāža.

REDZĒJUMS

100 dienas –
daudz vai maz

Daiga Bitiniece

Lai arī simboliski, tomēr mēdzam uzskatīt, ka 100 dienas ir rādītājs un atskaites punkts paveiktajam, kas sāks no jauna. Par otro Krišjāņa Kariņa valdību varbūt var teikt, ka sāks no jauna, bet ne no nulles. Tas pats valdības vadītājs, tas pats stils, tikai dažas partijas un ministri citi, tostarp jauna – Klimata un enerģētikas – ministrija. Starp citu, par tās paveikto zinām vismazāk, tāpat kā no redzesloka pazudušas jaunienācēja politikā – *Apvienotā saraksta* – daudzās neparastās idejas, nav manāms arī pats kustības līderis Uldis Pīlēns. No jaunpienācēju rosinātajām Ministru kabineta tematiskajām komitejām aktīva viena, kas paredzēta civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas sistēmas darbības efektivitātes izvērtēšanai un uzlabošanai.

„Kāpēc nevienai valdībai un nevienam ministram nav izdevies sakārtot divas vissarežģītākās sistēmas – izglītības un medicīnas?”

Un cik ministrus jūs varat nosaukt? Tā varētu jautāt kādā viktorīnā vidusskolēniem. Iespējams, viņi nosauktu Rinkēviču, un tas, visticamāk, būtu ārpolitiskās situācijas, Krievijas kara Ukrainā, dēļ. Kā zvērs cīnās jaunā veselības ministre, politikā jaunienācēja Līga Meņģelšone, skaidroties par Aizsardzības ministrijas iepirku-

mu nākas ministrei Inārai Mūrnieci, plūdu un drošības jautājumu dēļ biežāk redzams ekspremjers, tagad iekšlietu ministrs Māris Kučinskis. Un, protams, finanšu ministra krēslā nonākušais Arvils Ašeradens, kura runās pavīd nodokļu reformas (kārtējās!) nepieciešamība. Iespējams, jums būtu cits populārāko/redzamāko/zināmāko ministru tops, un, iespējams, klusiņām un nemanāmi lielus darbus veic arī citi. Jautājums tikai, kādus un kāds labums no tā, mums, vēlētājiem. Banku un citi eksperti kritiski izsakās par ekonomikas attīstību, prognozē lēnu tempu. Manuprāt, viena no visu valdību nelaiēm ir pēctecības trūkums, un ar to sirgst arī šī. Izglītības ministre Anda Čakša uzreiz sāk ar kritiku ilgi un cītīgi, un grūti priekšteču ieviestajai *Skolai 2030*, bijušais Ādažu pašvaldības vadītājs, nu ministrs Māris Sprindžuks runā, ka jau jālabo administratīvi teritoriālā reforma. Varbūt viņam ir arī taisnība, bet cik ilgi mēs valstī reformēsim jau reformēto?

Cik bieži runāsim un grozīsim nodokļus, likumus, noteikumus? Tik ļoti gribētos dzīvot un strādāt atmosfērā, kad nav no rīta jāuzzina, ka atkal kaut kas tiks mainīts. Bet vēl vairāk gribētos beidzot saprast, kāpēc tik ilgus gadus nevienai valdībai un nevienam ministram nav izdevies sakārtot divas vissarežģītākās sistēmas – izglītības un medicīnas. Arī šī valdība jaunajā budžetā abām nozarēm paredzējusi papildu naudu, taču ticības, ka būs labāk, diemžēl nav.

Inta Jansone

TRĪS PAR VIENU

31. maijā notiks Valsts prezidenta vēlēšanas, un no 9. līdz 13. maijam varēs pieteikt kandidatūras.

Kā vērtējat procesu pirms Valsts prezidenta vēlēšanām? Cik lielas izredzes tikt pārvēlētam ir pašreizējam prezidentam Egilam Levitam?

„NOSLĒPUMAINĪBA PĀRĀK IEVILKUSIES”

1. Lelde Metla-Rozentāle, politoloģe: – Jau būtu laiks partijām kandidātus nosaukt publiski. Noslēpumainība pārāk ievilkusies. Īpaši tad, ja tik daudz runāts par to, ka vajadzētu tautas vēlētu prezidentu, ka vajadzētu cilvēkus šajā diskusijā iesaistīt. Nenosaucšana un aizplūvurotā aizkulisu darbošanās sabiedrības uzticību neveicina. Liekas, ka kaut kas varētu tikt sarunāts un pēdējā brīdī kāds kandidāts parādītos. Diskusija sabiedrībā un arī iespēja pašiem kandidātiem sevi prezentēt netiek ļauta.

Pašreizējam prezidentam beidzot būtu jāpasaka, vai viņš ir gatavs kandidēt vai nav. Tāda pozīcija, ka Levita kungs atbildi nedod, arī politiskajos spēkos rada neizpratni. Nacionālā apvienība (NA) ir teikusi, ka teorētiski varētu Levitu atbalstīt, lai gan aprīļa sākumā vēl par to spriedīs.

Sabiedrībā pret Egila Levita kandidatūru ir pārliecinoši negatīva attieksme, tādēļ jājautā, vai Levita kungs dara kaut ko tik unikālu, lai viņu pārvēlētu. Līdz ar to, ja Levita kungam reputācija ir zema, vai pa visām varītēm vajag viņu virzīt vēlreiz? Plaisu starp sabiedrību un politiķiem tas noteikti vēl vairāk paplašinātu.

Visu laiku tiek skaitītas balsis, jo jāiegūst 51. Pēc šīm vēlēšanām tās savākt ir diezgan grūti. Koalīcijā par prezidentu nav vienprātības, jo *Apvienotais saraksts*, kas ir viens no partneriem, kas veido vairākumu, saka: virzīs savu kandidātu. Cik dzirdams no aizkulisēm, tad Pīlēna kungs jāvardu nav līdz galam de-

vis. Par viņu varētu balsot partijas *Latvija pirmajā vietā* (LPV), *Stabilitātei!* un *Zaļo un zemnieku savienība*. Saliekot kopā visus opozīcijas spēkus, iznāk 51 balss. Ņemot vērā to, ka balsojums ir atklāts un sabiedrība redzēs, kas ir par konkrēto kandidātu balsojis, ir jautājums, vai Pīlēna kungs grib tikt ievēlēts ar opozīcijas balsīm. Tas prezidenta reputāciju, iespējams, neceļ.

Ja skatāmies no parastā pārvaldības modeļa, tad prezidents būtu jāvirza NA. Vienam koalīcijas partnerim ir Saeimas priekšsēdētāja amats, *Vienotībai* ir Kariņa kungs kā premjers. Trešajam koalīcijas partnerim neviena valstī vadošā amata nav. Bet NA vēl aizvien turas pie Levita kunga un nevienam citam pat nav minējusi. Tāpēc nav skaidrs, kā situācija attīstīsies.

Izskan vēl vairāku kandidātu vārdi, piemēram, Baiba Braže, Valdis Dombrovskis. Bet abi ir ārpolitiski orientēti. Šajā starptautiskajā situācijā tas nav slikti. Arī Levita kungs ārpolitiski darbojas labi, bet cilvēki to neredz – Latvijas cilvēki grib, lai prezidents vairāk darbojas uz tautu. No *Progresīvo* puses ir minēta Sanita Osipova, ko viņas liberālo uzskatu dēļ neapstiprināja Augstākās Tiesas tiesneses amatā. Nesen parlamentā skatīts jautājums par viendzimuma ģimeņu juridisko statusu. Ja Saeima šo likumu noraidīja, tad kāpēc lai prezidenta postenī tā atbalstītu cilvēku, kurš ir vērstis uz liberālām vērtībām?

„DIEZGAN IERASTS STĀVOKLIS”

2. Jānis Ikstens, politologs: – Kopš piedzīvojumiem ar prezidenta vēlēšanām pirms vairākiem gadiem procedūra ir rūpīgi definēta. Ir kandidātu izvirzīšanas termiņš, balsošanas procedūra ir atklāta. Daudz kas jau darīts, lai process būtu caurskatāmāks. Es domāju, ka kopumā nav slikti. Ir diezgan ierasts stāvoklis kā parasti pirms Valsts prezidenta vēlēšanām.

Īsti nav zināms un saprotams kandidātu loks. Varētu domāt, ka partijas ir meklējums. Dažas jau devušas mājieni, ka tās varētu atbalstīt pašreizējo prezidentu. Dažas skaidri pateikušas, ka par Levitu nebalsos. LPV un *Stabilitātei!* ir gatavas saviem piedāvājumiem. Partijas *Par!* iniciatīvu, kurā

kā iespējamās kandidātes tā izvirzījusi 60 sievietes, es vērtēju kā diskriminējošu soli. Kāpēc vīriešus ne? Seksistiska pieeja.

Levita kungs ir atradis ļoti labu formu: teicis, ka principā kandidēt varētu, bet gaida piedāvājumu. Ko nozīmē piedāvājums, nav īsti saprotams. Varbūt kāds nosacījumu kopums. Neatkarīgi no tā, cik tas ir diplomātiski vai aizplūvuroti, domāju, ka viņa izredzes nav pārāk lielas. Pirmajā kārtā viņš var rēķināties ar 39 *Vienotības* un Nacionālās apvienības balsīm. Man šķiet, pat *Progresīvie* nav gatavi balsot par viņu. Ir vērtību nesakritība. Levits ir konservatīvi ievirzīts politiķis – ir ideoloģisks pretstats.

„IESPĒJA IR, BET REZULTĀTS NAV TICAMĀKAIS”

3. Iveta Kažoka, sabiedriskās politikas centra *Providus* direktore un vadošā pētniece:

– Gandrīz pirms katrām vēlēšanām mēs līdz galam nezinām, kas būs kandidāti. Reti ir saprotams, kā partijas varētu nobalsot. Pēdējos gados prezidenta vēlēšanas notiek atklāti, līdz ar to pēdējā mirkļa pārsteigumi ir mazāk ticami. Deputāti rēķinās, ka viņu balsojums būs redzams.

Lielākā intriga ir tā, vai tagadējam preziden-

tam pārvēlēšanas gadījumā iznāks 51 balss. Iespēja tikt pārvēlētam ir, bet tas nav ticamākais iznākums. Ja ne, tad kurš kļūs par jauno Latvijas prezidentu? Diez vai kādam ir skaidra atbilde. Lai gan Levitam alternatīvi kandidāti varētu 51 balsi savākt, tomēr šajā politisko spēku sastāvā tas nav viegli. Tāpēc arī es kā politikas vērotāja ar diezgan lielu interesi gaidu brīdi, kad partijas, sevišķi *Apvienotais saraksts*, pateiks, kas ir to kandidāti.

Jolanta Hercenberga

MANUPRĀT

Kad nozog stundu

Marta izskaņā pulksteņa rādītājus atkal pavirzījām stundu uz priekšu. Arī mani var ieskaitīt tajos 65% cilvēku, kuri aptaujā norādījuši, ka vēlas no pārejas uz vasaras laiku atteikties. 18% pulksteņa grozīšanu uzskata par pamatotu, bet 17% saka: viņiem vienalga. Tomēr vairākums ar to nav mierā, jo rītos nozagta viena miega stunda. Arvien biežāk tiek runāts, cik miegs ir svarīgs, ka cilvēkam jāizguļas, lai viņš varētu par 100% būt gatavs kārtējam darba cēlienam. Pašlaik platformā *Manabalss.lv* Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas Epilepsijas un miega medicīnas

centra speciāliste Marta Celmiņa vāc parakstus, lai pieaugušajiem būtu pieejami valsts samaksāti miega traucējumu izmeklējumi. Tie palīdz noteikt miega slimības, pārbaudīt smadzeņu darbību, elpošanu, kustības miegā u.c. aspektus. Un šis izmeklējums ir tikpat svarīgs kā, piemēram, asinsanalīzes vai ultrasonogrāfija. Kāpēc? Neārstētas miega slimības var būt riska faktors tādām veselības problēmām kā paugstināts asinsspiediens, insults, otrā tipa cukura diabēts, demence, depresija un vēl citas.

RUNĀ SPECIĀLISTS

Mērķis ir ēku atjaunošanu aktivizēt

Eiropas Parlamentā (EP) tiek pārskatīta Ēku energoefektivitātes direktīva, un tās mērķis ir tuvākajos gados būtiski palielināt ēku atjaunošanas vērienu. Kā tas ietekmēs Latvijas iedzīvotājus, stāsta deputāte Inese Vaidere, kura strādā vides un ekonomikas komitejā, kas šo direktīvu izskata.

Inese Vaidere, Eiropas Parlamenta deputāte:

– Energoefektivitātes palielināšana ir viens no tiem jautājumiem, pie kā no Latvijas pārstāvjiem strādāju es. Energoefektivitāte iet kopā ar ēku renovāciju. Tas nozīmē enerģijas taupību, patīkamākus mājokļus, mazākus rēķinus.

Ēkas Eiropas Savienībā patērē aptuveni 40% no visas enerģijas. Tā ir būtiska pozīcija, tāpēc svarīgi ir to samazināt. Lielākā daļa jeb 75% ēku nav energoefektīvas. Rīgā siltināti ir 3% namu, Latvijā – 25%. Pēdējos 13 gados pie mums siltinātas 1600 ēkas, no tām Rīgā – 200. Vislabāk ar atjaunošanu veicies Liepājā, Cēsīs, Valmierā, Olainē.

Eiropas Parlamentā strādāju 19 gadus, un ir gandarījums, ka beidzot tapusi Ēku energoefektivitātes direktīva. 2020. gada oktobrī komisija nāca klajā ar renovācijas viļņa stratēģiju. Tas paredz, ka nākamajos desmit gados atjaunoto ēku skaits ir vismaz jādivkārt. Līdz 2050. gadam visām ēkām jābūt energoefektīvām. Dalībvalstu un Eiropas Komisijas uzdevums ir izstrādāt kritērijus, kā tieši ener-

goefektivitāti noteikt, piemēram, visām jaunbūvēm, kur tas tehniski iespējams, būs jābūt saules baterijām. Privātmājām tas tiks rekomendēts, bet sabiedriskajām ēkām būs obligāti. Vēsturiskās ēkas ir izņēmumi – kultūras pieminekļiem saules paneļus, protams, neliks.

Līdz šim mums ēku renovācija ļoti atpalika, un valdība tam atvēlējusi pārāk maz naudas. Pašreizējai ekonomikas ministrei jāprasa, kas ir domāts un panākts budžetā, lai šo procesu padarītu ātrāku. Ir arī ļoti piemēri. Ozolniekos ir atjaunotas gandrīz visas mājas, labi ir Salaspilī. Bet kopumā process klibo. Galvenokārt tāpēc, ka māju īpašniekiem nav informācijas, kā to izdarīt, un ir grūti vienoties to darīt.

Lai situāciju uzlabotu, strādājot pie pilotprojektiem, esmu piesaistījis divus miljonus eiro šīs problēmas risināšanai. Projekts paredz iedzīvotājus informēt par to, kā projekti jāraksta, kā tie jāsaņem, par to, kāds ēku renovācijai ir atbalsts. Finansiālais atbalsts ir liels. Jārunā par to, kā vēl vairāk cilvēkus ieinteresēt vienoties daudzdzīvokļu namus atjaunot, ja jau tagad tiek piemaksātas milzīgas summas. Lietuviešiem siltināšana iet straujāk. Vai viņi taisīti no citādāka materiāla? Viņiem naudas izlietojuma nosacījumi no Eiropas Savienības ir tieši tādi paši kā Latvijas iedzīvotājiem.

Finanšu institūcijai *Altum* ir programma ekonomikas atveseļošanai, kurā 57 miljoni paredzēti daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai. Tas ir maz – programma var segt 49% no izmaksām, bet to vajag izmantot. *Altum* programmā paredzēta arī

pašvaldību ēku renovācija – tai atvēlēti 29 miljoni. Ir remontfonda programmas. Privātmāju īpašniekiem ar bērniem ir programmas mājas atjaunošanai grantu formā.

Ēku atjaunošana sākotnēji prasa lielus ieguldījumus, bet gadu gaitā tie atmaksāsies. Renovācijas biznes ir tāds, kurā nauda paliek Latvijā: strādā vietējie cilvēki, var izmantot vietējos materiālus. Renovācija veicina ekonomikas attīstību. Katrs miljons, ko tajā ieguldām, veido apmēram 18 jaunus darba vietas. Tas Latvijas ekonomikas attīstībai ir stimulants. Ar nodokļiem budžetā atgriezās aptuveni puse investētās summas. Ekonomikas ministrei jāpanāk, lai valdībai ir sapratne, ka šim nolūkam nauda vajadzīga. Es, piemēram, neesmu par to, lai vakcinām iztērētu simtiem miljonu un pēc tam vakcīnas sūtītu uz Salvadoru vai citur. Tā ir milzīga izšķērdība, bet šajā jautājumā runā ir par mūsu cilvēkiem, viņu mājokļiem, un tam nauda būtu jāparedz.

Mums jādomā par energoefektivitāti. Vai Latvijas Nacionālā bibliotēka ir energoefektīva? Nē. Es, būdama ekonomiste, šo projektu nekad neatbalsītu. No sākuma 80, tad 100 miljoni un tagad tie miljoni, kas vajadzīgi ēkas uzturēšanai. Ļoti žēl. Tas ir ārkārtīgi energoneefektīvi. Mums būtu jāiet tajā virzienā, kas enerģijas patēriņu mazina.

Ēku energoefektivitātes direktīvu plānots apstiprināt vasarā, bet 2027. gadā paredzēta pārskatīšana. Tad varēs to grozīt, ja kaut kas nebūs kārtībā. Direktīva paredz arī to, ka katrai dalībvalstij būs pienākums īpaši atbalstīt tādu atjaunošanu, kas ēku kalpošanas ilgumu ievērojami pagarina.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā šogad svinēsiet Lieldienas? Kāda ir jūsu spilgtākā atmiņa no citiem gadiem?

Ināra Priedīte, kuldīdzniece:

– Nekā nesvinēšu. Tādas tradīcijas mums īsti nav, taču olas gan nokrāsojam sīpolu mizās, zilajā kāpostā, reizēm arī kurkumā. Lieldienu dienā taisām olu kaujas. Ārpus mājām nebraucam, kādreiz varbūt kāds atnāk vai atbrauc ciemos, bet pārsvarā jau svinam vieni paši.

Valentīna Gulbinka, seniore:

– Vēl īsti nezinu. Ar Kuldīgas senioru skolu un invalīdu biedrību pirms Lieldienām apmeklēsīm svētku pasākumu Kuldīgas novada muzejā. Kas tur notiks, vēl nezinu. Kā parasti svinu? Olas tiek krāsotas vienmēr gan ar zariņiem, lapiņām, gan citām krāsām – visādi. Šokolādes olas speciāli nepērkam, šad tad esmu tās kādam bērnam aiznesusi. Citu reizi, ja laiks labs un tā sagadās, tad arī pašūpojamies. Labākās Lieldienas man bijušas pie māsas Noras Ogrē. Viņai dārzā bija šūpoles, atceros, cik brīvi toreiz izšūpojos. Tas jau bija pagājušajā gadsimtā.

Raisa Krūtaine, pensionāre:

– Nu, olas jau ēdīsim! Māsa man atveda tādas zilgas, ko vistas izdējušas, varbūt šogad nemaz pašiem krāsot nevajadzēs. Šokolādes olas vairs nepērku – bērni ir lieli un mazbērnu nav. Šūpoties gan neēju, ņemot vērā manu svaru un gadus, bail, ka tik kas nenotiek. Spilgtākās atmiņas ir no bērnības. Atceros, kā kādreiz visi ģimenes lokā krāsojām olas ar krāsainajiem zīmulītiem. Oma olas vārīja mizās, taču man tas nepatika, gribēju izbaudīt pašu procesu.

Valters Viksne, Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma audzēknis:

– Vēl nezinu, jāskatās, ko ģimene būs ieplānojusi. Parasti vārām, krāsojām olas. Veids, kā to darām, atkarīgs no garastāvokļa. Citu reizi gribas pirkt krāsas, citreiz novārām sīpolu mizās – tā man laikam patīk labāk. Ja ir tāda iespēja, arī šūpojamies. Dažreiz, ja ārā labs laiks un omai nav, ko darīt, aizbraucam pie viņas uz Pilteni. Labākā Lieldienu atmiņa man ir no bērnības, pie opja laukos kopā ar māsu meklējot olas, ko viņš bija paslēpis pa visu dārzu. Bija toreiz gan parastās, gan šokolādes. Tā ir arī viena no manām spilgtākajām atmiņām kopā ar opi, kurš nu ir jau aizsaulē. Šokolādes olas vecāki pērk mazajam brālim.

Elīna Vilciņa, kuldīdzniece:

– Svinam kopā ar ģimeni, ar bērniem. Visas aktivitātes lielākoties tiek pakārtotas viņu priekam. Kopā krāsojām olas. Bērni meklē mūsu paslēptos saldumus. Sapērkam tos apaļu oliņu formā. Lieldienās šūpojamies, sitamies ar olām, tās pēc tam ēdam ar sāli. Pēc tam kaut kur izbraucam no mājas. No savas bērnības man nav tādu atmiņu, ka būtu svinējuši šos svētkus, kā to daru ar saviem bērniem, tāpēc atmiņas labākās ir kopā ar savu ģimeni.

Kristiāna Leismane, Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma audzēkne:

– Lieldienas īsti nesvinu – nevienam ģimenē nav intereses. Kad biju mazāka, tad tika vairāk svinēts, atceros, kā meklēju šokolādes olas pa pagalmu. Tagad vairs ne pērkam šokolādes, ne arī vārām un krāsojam olas – pašu nemaz neinteresē to darīt. Šajās dienās mājās atpūšos. Lieldienu pasākumus Kuldīgā neapmeklēju, jo esmu no Vārmes, tur tādi pasākumi bieži nenotiek.

Amanda Gustovska
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

MUMS RAKSTA

Par nākamo humānās palīdzības konvoju Ukrainai

Ukrainai šobrīd ir nepieciešama mūsu palīdzība vairāk nekā jebkad iepriekš. Karš ilgst jau vairāk nekā gadu, un tas nozīmē, ka izsīkst gan fiziskie resursi, gan ukraiņi psiholoģiski piedzīvo izsīkumu, nogurumu. Tieši tāpēc informēju par nākamo humānās palīdzības konvoju uz Ukrainas fronti un civiliedzīvotājiem.

Marta sākumā labdarības organizācija *Tabitas sirds* uz Ukrainu nosūtīja pilnu *Omnivas busiņu* ar humāno palīdzību, un nākamais konvojs brauciens tiek plānots maija pirmajā nedēļā. Šoreiz tas no Kurzesmes dosies vēl tālāk – līdz Hersonai, kur cilvēkiem klājas visgrūtāk un karš tos nospiedis no pirmajām dienām. Tāpat arī uz Dnipro un Hersonu tiks nosūtīti medikamenti, pārsēji, pārtika frontes vajadzībām.

Bez iedzīvotāju un uzņēmēju atbalsta humānās palīdzības *busiņus* piepildīt ir grūti, tādēļ aicinām

nākt mums palīgā. Vajadzīgi marles pārsēji, pretsāpju medikamenti, cukura diabēta aparāti, stripi, žņaugi, ūdens attīrītāji (Ukrainā ūdens ir ļoti piesārņots, un krāna ūdens pārtikā nav lietojams), gaļas/zivju konservi, sausās zupas, putras, kartupeļu biezeņputras, zupas burkāns vai bundžās, kā arī darba apģērbs militārās tehnikas mehāniķiem.

Turpinām vākt naudu dronu iegādei, tai skaitā nakts redzamības droniem. Kā teica viens no frontes militāristiem: „Mēs nevaram iedomāties, cik ilgi Ukraina būtu noturējusies, ja nebūtu dronu!”

Uz Ukrainu konvojējam arī automašīnas, kas ir gan ziedotas, gan pirktas par ziedotāju naudu. Arī nesen, 27. martā, uz Ukrainu devās konvojs grupa, līdzī vedot trīs automašīnas, kuras izmantos Dnipro frontes vajadzībām.

Ir svarīgi apzināties, ka mēs katrs spējam sniegt atbalstu karā nomo-

cītajai Ukrainai un ukraiņiem. Mēs esam maza tauta, bet spējam darīt lielus darbus.

Ja vēlies un vari palīdzēt finansiāli, aicinām naudu ieskaitīt biedrības *Mūsu ligzda* kontā LV50HABA0551034077448 ar norādi *Ukrainai*.

Materiālo ziedojumu varat nogādāt organizācijas *Tabitas sirds* noliktavā Stacijas ielā 6, Kuldīgā, līdz 24. aprīlim. Tā kā organizācijas durvis ir atvērtas noteiktos laikos: otrdienās 12.00–14.00 un piektdienās 16.00–18.00, tad vēlams par ziedojuma nodošanu zvanīt iepriekš projektu vadītājai Vinetai Brūderei-Sedliņai (tāl. 20333585).

Mēs ticam un redzam, ka mūsu atbalsts Ukrainā ir nozīmīgs un novērtēts.

Vineta Brūdere-Sedliņa,
Tabitas sirds projektu
vadītāja Kuldīgā

Slimnīcām svarīgi darboties kopā

„Kopā ar Latvijas slimnīcu vadītājiem un veselības ministri steidzam labot kļūdas, ko iepriekšējā ministrija četros gados sastrādājusi. Visvājākais punkts ir cilvēkresursi – to mēģinām stabilizēt,” Latvijas Slimnīcu biedrības (LSB) kopsapulcē Kuldīgā sacīja valdes priekšsēdis Jevgeņijs Kalējs.

Bija ieradušies 37 biedri, pārsvarā slimnīcu vadītāji. Kuldīgas slimnīcas valdes priekšsēde Nellija Kleinberga nelielā prezentācijā pastāstīja par iestādes struktūru, arī par atšķirīgo, informēja, ka pagājušajā gadā deputāti nolēma ilgstošās sociālās aprūpes nodaļai pievienot vēl divus pansionātus, kas atrodas Skrundā un Valtaiķos.

LSB vadītājs J.Kalējs atskatījās uz biedrības darbu pērn, kā arī runāja par uzdevumiem šogad: „Valdībai jāiesniedz redzējums par četriem kritērijiem, kam jābūt ķirurģijā, traumatoloģijā, dzemdniecībā-ginekoloģijā un pediatrijā. Veselības ministrijas iedotais pašreiz neatbilst nekādiem kritērijiem.” No politiskā viedokļa viņš aizvadīto gadu vērtē kā labu tajā ziņā, ka jaunā veselības ministre Līga Meņģelšone esot laba.

J.Kalējs skaidro: „Sarēķinājām, ka par pagājušogad sniegtajiem pakalpojumiem ir neatbilstība – valsts par mūsu ārstēšanu nav samaksājusi 88 miljonus eiro. Ja skatāmies uz šo gadu, tad no aprīļa līdz gada beigām nepietiek 78 miljonu. Tas nozīmē, ka septembrī finansējums beigsies un slimnīcām būs jādomā, kā pakalpojumus sniegt.”

Kādu ierosinājumu par toksikoloģijas ekspertīzi ieteica Alūksnes slimnīcas vadītāja Maruta Kauliņa: „Tā ir deleģēta slimnīcām, bet Valsts policija nemaksā. Lai psihoneiroloģijas nodaļa neiedzīvotos mīnusus, rēķinu sūta mums, bet

Latvijas Slimnīcu biedrības kopsapulcē runā Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcas valdes loceklis Modris Ciems: „Ir diskusija starp universitātes slimnīcām un specializētajām. Eiropā medicīniskā aprūpe orientēta uz 250 tūkstošiem iedzīvotāju reģionā, un šim skaitam ir viena universitātes slimnīca. Latvijā nevienā reģionā tik daudz iedzīvotāju nav.”

analīzes ir dārgas. Jāmeklē risinājums.” Viņš prāt, lauku slimnīcas ir pacientiem tuvāk un biedrība kopā var iestāties par pārmaiņām: „Slimnīcas viena otru jau zina – mēs nevis konkurējam, bet arī dalāmies ar speciālistiem.” Pārrunāti arī citi jautājumi. Vēlāk ciemiņi apskatīja Kuldīgas slimnīcas bērnu un rehabilitācijas nodaļu.

Inta Jansone, Lailas Liepiņas foto

Satika savu meistararu

31. martā notika tautisko brunču aušanas meistarklase ar Padures audēju kopu *Andava*, kura Latvijas Nacionālā kultūras centra rīkotajā pasākumā piedalījies vairākkārt. Piparmētru tējas un pīrāgu gaisotnē vairāk nekā 10 interesenti varēja aplūkot improvizētu tautas tērpu izstādi, kurā dominēja gan etnogrāfiski (Rendas, Snēpeles), gan arī mūsdienīgāki un radoši brunči.

Brunču stellēs pirmoreiz Ginta Rudzīte (ar atspoli), pa kreisi – kopas *Andava* dalībniece Gunita Agriņa, labajā malā – kopas vadītāja Daiga Jansone.

Pirmā pasākumā ieradās jaunā Padures pagasta pārvaldes vadītāja Irita Rīķīte, interesējoties par iespēju tikt pie sava tautas tērpa. Kopas *Andava* vadītāja Daiga Jansone ar ieinteresētajiem apsprieda visu: gan daudzveidīgo Kuldīgas brunču vēsturi, sākot no senākajiem – zilajiem, gan tā sauktos galdiņbrunčus, ieskaitot violeti tonētos.

Ne mazāk svarīgi bija saprast, cik bieži un kad tērps tiks valkāts – tikai reizi gadā līgojot zālē pie ugunsкура vai ar mērķi nokomplektēt sev pilnu etnogrāfiski pareizu tērpu ar balto lina kreklu, kam spodršuvumā izšūti arī pleci, kuri nebūs redzami zem jaciņas un sagšas. Lielā sakta vien maksā 500 eiro, par tādu pašu cenu iegādājami villaines metāla piekariņi ar spirālītēm.

Pēc tam tika pētītas krāsu nianšes, runāts par dziju atšķirībām tuvākajās Dundagas Pāces dzimnāvās un Limbažos.

Nodarbību praktisko vadību uzņēmas kopas

vecbiedre Indra Visocka, stellēs demonstrējot, kā top Kabiles brunči. Pēc tam visām bija iespēja pašām sēsties aužamajos stāvos, lai, palīdzot arī Gunitai Agriņai, izmēģinātu, kā tas ir – vienlaikus darboties ar rokām un kājām. Katra pasākuma dalībniece varēja noaut savu radošo raportu (ornamenta raksta daļu, kas atkārtojas), ko pirms tam pati no kamoliņiem uztinusi uz skaliņa. Tīšana uz skaliņa – tā ir sens ideju špikošanas veids, kā meitas baznīcā nokopēja iepatikušos brunčus. Šo metodi Daiga iesaka lietot vienmēr, ja vajag saskaņot dzijas ne tikai brunčiem un segām, bet jebkuram citam rokdarbam. Tikai tā kļūst redzams, kādas krāsas un cik platās josliņas kopā izskatīsies vislabāk.

Pēc tam viešņas izpētīja sešas stellēs pulciņa 10 darba gadu atskaites izstādei tapušos audumus. Izstāde būs aplūkojama piecas dienas aprīļa beigās un maija sākumā Padures pagasta pārvaldes telpās.

Alises Volanskas teksts un foto

NO MEDIĶU IKDIENAS

Daudz traumu

Par notikumiem stāsta Kuldīgas slimnīcas uzņemšanas nodaļas vadītāja Svetlana Serpāne.

30. marts. Vairāki guvuši traumas, uzliktas šuves. Kāds pusaudzis ir alkohola reibumā. Vairākiem bērniem sāp vēders, ir dažādas vīrusu saslimšanas. Ir vēl cits pacients alkohola reibumā, kurš, iespējams, saindējies ar medikamentiem.

31. marts. Kāda sieviete, mājās krītot, guvusi gūžas un augšdelma lūzumu. Viņa tālākai ārstēšanai ievietota nodaļā. Dienas laikā daudzi ar dažādām traumām ierodas pēc palīdzības, ir gan sasitumi, gan lūzumi. Vairākiem pacientiem ir hronisku

slimību saasinājumi. Ir pacienti dzērumā, daži nevēlas palīdzību un raksta atteikumu.

1. aprīlis. Kādam tiek konstatētas 4,7 promiles. Viņš tiek apskatīts un nodots policijas rokās. Kāds jauniešs guvis traumu, sportojot sacensībās. Bērniem ir elpceļu saslimšanas. Vairākiem ir sīkas traumas. Dažiem ir paaugstināts asinsspiediens.

2. aprīlis. Vairākiem bērniem ir vīrusu saslimšanas. Gadu vecs bērns iespiedis pirkstus durvīs. Viņam sniegta palīdzība. Sešus gadus vecs bērns satraumējies pēdu, brūcei uzliktas šuves. Viens sportists sacensībās satraumējies kāju.

Pierakstīja Inta Jansone

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Mazmeita neiet uz skolu, baļķvedēji bojā ceļus

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieka vietnieces pienākumu izpildītāja Ineta Meiere.

27. marts. Mucenieku ielā strīds ģimenē – vecmāmiņa rājas uz mazmeitu, kura neapmeklē skolu, aizbīdinādāmās, ka ir slima. Izskaidrojam, ka jāgriežas pie ārsta, informējam meitenes skolotāju. Gravas un Piltenes ielā sodām un pēc tam uz mājām vedam mums jau zināmu dzērāju. Stendes ielā safotografējam nelegāli izgāztus būvgružus, informāciju nododam pašvaldības vides speciālistei.

28. marts. Metodistu baznīcas telpās piedzēries vīrietis, dežurants nespēj izraidīt. Pie autoostas vīrietis aicina pasažierus savā mašīnā. Aizrādām, ka nedrīkst tā uzbāzties, bet viņš skaidro, ka tikai gribējis iepazīties. Rumbas pagastā izbojāts Ēdu–Vārmes ceļš, kurā ir transportlīdzekļa masas ierobežojumi. Sameklējam vainīgo un brīdinām, ka ceļu drīkst izmantot, ja ir saskaņots ar pārvaldi. Vārmes–Kabiles ceļā sastopam grīlīgu velosipēdistu. Braucējs pats atzīstas, ka ir dzēris, izsaucam Valsts policiju (VP). Jelgavas ielā guļ dzērājs, kuram vajadzīga mediķu palīdzība, bet vīrietis no tās atsakās un iet prom.

29. marts. Sieviete zvana, ka pazudis dēls – pēc futbola treniņa nav sagaidījis, kad vecāki atbrauks pakal, viens aizgājis prom. Sākam meklēšanu, vēlāk mamma atzvana, ka puika atradies.

30. marts. Aizputes ceļā pieturā *Priednieki* sēž aizdomīga izskata meitene. Konstatējam, ka viņai ir veselības problēmas, vedam uz slimnīcu, informējam mammu. Apskatām pagriezienā uz Mežvaldi pamesto automašīnu *BMW*, informējam VP. Raņķos medicīniskās palīdzības brigāde netiek galā ar agresīvu pacientu, palīgā aizsteidzas Skrundas patruļa. Sociālajā dienestā nav pamodināms kāds klients, laikam salietojies zāles. Zvanām mediķiem, kuri vīrietis aizved uz slimnīcu. Jaunmuižā zāģbaļķu vedēji sabojājuši ceļu. Pārdevēja no veikala Liepājas ielā sūdzas par

vīrietis, kurš sēž uz trēpēm un neiet prom. Sastopam mums jau zināmu cilvēku – esot uzņācis vājums. Aizvedam vīru uz mājām.

31. marts. Turlavas pagasta Ķikuros lopī izbrādājuši īpašumu kaimiņos. Cietušais rakstīs iesniegumu. Baļķvedēji braukā par ceļu Ēdole–Gudenieki, neievērojam aizlieguma zīmes, taču vietā, kur stāv smagais transports, ierobežojumu nav. Vadītāju brīdinām, ka kravu izvest nevarēs, jo tālāk ir zīme. Viņš solās, ka nekraus vairāk par 18 tonnām, kā ir atļauts. Kalna ielā atrodas piekaucis vīrietis ar pārsītu pieri. Nododam mediķu aprūpē.

1. aprīlis. Autoostā aizmidzis vīrietis, viņu nevar pamodināt, vajadzīga medicīniska palīdzība un jāved uz slimnīcu. Padurē svešās mājās pieklīdis suns, noskaidrojam, ka pastaigas laikā izrāvies no siksnas un aizmucis. Palaidnis tiek nodots saimniecei. Kāds rubbārnīks zvana no ārzemēm, ka viņa prombūtnē sieva rīko iedzeršanas, bet mājoklī ir nepilngadīgi bērni. Izrādās pretējais: sieva ar bērniem mierīgi atpūšas mājās, bet vīrs telefoniski rīko traci.

2. aprīlis. Dzintaru ielā vīrietis melnā jakā ar kapuci vairākām automašīnām pārdūris riepas, notvert viņu neizdodas, lietu pārņem VP. Naktī Vārmē konflikts ģimenē, kas jau ir mūsu redzeslokā. Dzīvesbiedri dzērumā sastrīdējušies tālruņa dēļ, policijas klātbūtnē abi salabst. Vidus ielā piedzērušies kaimiņi traucē mājražotājam tirgoties, izkliešjam tos. Gaismas ielā bērna klātbūtnē strīdas vecāki. Izvērtējot riskus, tiek lemts miermīlīgs risinājums, jo vīrietis, kas sācis skandālu, apsolās iet pārnakšņot citur.

Šajā nedēļā turpinām uzraudzīt makšķerēšanas noteikumu ieviešanu Ventas krastos pilsētā un pie smilšu alām. Makšķernieki uzvedas kārtīgi. Uzrakstīti vairāki soda lēmumi, izteikti brīdinājumi autovadītājiem par stāvēšanas aizliegumu vai ierobežojumu pārkāpumiem Aizputes, Baložu, Mucenieku, Baznīcas un Liepājas ielā.

Pierakstīja Daina Tafelberga

Uztrauc ceļu bojāšana un muižas tālākā attīstība

Iedzīvotāju sapulce Īvandē šoreiz noritēja visai šaurā lokā. Par aizvadīto gadu pastāstīja Gudenieku pagasta pārvaldes vadītāja Daina Bērende, jo Īvandes pārvaldes vadītāja Anda Upleja iepriekš neplānota brauciena dēļ uz sapulci ierasties nevarēja, tādēļ viņa iedzīvotājiem bija sagatavojusi prezentāciju par to, kas pērn paveikts un ar kādām problēmām būs jātiekas galā šogad.

Par aktuālo Īvandes pagastā informē Gudenieku pagasta pārvaldes vadītāja Daina Bērende, par darbiem Īvandes muižā stāsta tās vadītāja Inga Spēkaine.

Marta Liepniece interesējas par Īvandes muižas nomas maksu.

Dzinars Knupke ir neapmierināts ar Upīšu ceļa stāvokli un priecājas par Kuldīgas kultūras centra veiksmīgo iekārtošanu bijušā lielveikala telpās.

Par darbiem Īvandes muižas teritorijā pastāstīja tās vadītāja Inga Spēkaine. Uz vairākiem iedzīvotāju jautājumiem atbildēja Kuldīgas novada domes priekšsēde Inese Astaševska un vietnieks Artis Roberts.

ATBRĪVOTAS UPĪTES, SASNIEGUMI SPORTĀ

Šobrīd pagastā deklarēti ap 340 iedzīvotāju. Demogrāfiskie rādītāji pēdējo piecu gadu laikā ir bijuši gandrīz nemainīgi. Pērn dzimuši divi un nomiruši trīs cilvēki. Pēdējo piecu gadu laikā kopā piedzimuši 15 un nomiruši 18. Pagastā šogad strādā lietvede Inta Brūdere, veicot arī apkopējas/kurinātājas pienākumus, autobusa vadītājs Modris Jancis, sētniece Gundega Baika, kultūras un sporta pasākumu organizators Ģirts Immers un vokālā ansambļa *Stīgas* vadītāja Alise Jaunbrūna. Bibliotēku vada Gunta Zingberga, pagasta pārvaldē apmeklētājus pieņem sociālās darbinieces: ceturtdienās Līna Speciusa-Andersone sociālās palīdzības jautājumos, trešdienās Gunita Šternberga darbā ar ģimenēm un bērniem un Maira Baumanē darbā ar pilngadīgām personām. Bāriņtiesas locekle Dace Siliņa apmeklētājus pagasta pārvaldē pieņem ceturtdienās.

Pērn veikti Īvandes muižas jumta avārijas novēršanas remontdarbi, atjaunots grants segums Upīšu ceļa posmam, saskaņā ar domes lēmumu veikta sociālās mājas *Upītes* atbrīvošana, īrniekus pārvietojot uz citiem mājokļiem. Apsekots rotaļu laukums, lai veiktu tā sertifikāciju. Darbību atsācis sieviešu vokālais ansamblis *Stīgas*. Pēc vairāku gadu pārtraukuma plaši apmeklēti tradicionālie pasākumi: Lieldienas, novada senioru saiets, valsts dzimšanas dienas svinības, Ziemassvētku pasākumi bērniem un senioriem, kā arī Vecgada balle. Nozīmīgi sasniegumi īvandniekiem pērn bijuši sportā – Īvandes sporta komanda novada vasaras sporta spēlēs ieguvusi 1. vietu strītbolā, 3. vietu volejbolā, florbolā un futbolā. Medaļas iegūtas arī šīgada novada ziemas sporta spēlēs, komandām iegūstot 1. vietu šausnā, 2. vietu zolitē un 3. vietu šahā. Pērn norisinājies arī Īvandes atklātais volejbola turnīrs.

JĀATJAUNO TILTINI, JĀSAKOPJ KAPSĒTAS

A.Upleja norādījusi četras risināmās problēmas pagastā. Upīšu spēkstacijas,

Ķimales un Dzirnauvu tiltiņi uz pašvaldības autoceļiem esot ļoti slikti stāvoklī, to norādījusi arī *Latvijas Valsts ceļu* pārbaude. D.Bērende atzīst: lai šos tiltus atjaunotu, nepieciešami lieli līdzekļi, un tas aizņems ilgu laiku. Otrkārt, nepieciešams sakārtot rotaļu laukumu atbilstoši sertifikācijas prasībām. Trešā problēma ir teritorijas un infrastruktūras – pastaigu takas, peldvietas, rotaļu laukuma – pasargāšana no vandāļiem. Tā pagastā ir jau zināma problēma. Postījumus nodara ne tikai cilvēki, bet arī bebrī, kas pērn sapostījuši pastaigu taku. Ceturtā problēma, kuras risināšanā A.Upleja lūdz iesaistīties ikkatru piederīgo, ir kapsētu teritoriju uzturēšana. Īvandē ir sešas kapsētas un tikai viens algotais sabiedrisko darbu veicējs un sētniece uz pusslodzi, kuri vieni paši nespēj visu teritoriju uzturēt.

BAŽAS PAR CEĻU PĒC RALLIJA

No 16. līdz 18. jūnijam posmā *SS4 Īvande* norisināsies viens no Eiropas rallija posmiem. Kopējais šī posma ceļa garums ir 26 kilometri, 14 no tiem būs pa pašvaldības ceļiem. Iedzīvotāji izrādīja satraukumu, vaicājot, vai tas nesabojās ceļus pagastā. Atbildēja I.Astaševska: „Varu teikt, ka šī rallija organizatori vairs nav, kā saka, jauni sētas puīši. Viņi šīs sacensības rīko apzinīgi – viņi ceļa posmu pirms rallija gan sagatavo, gan saved pēc tam kārtībā. Mums nav tādu bažu, ka kaut kas varētu tikt sabojāts. Tā ir augsta līmeņa komanda. Protams, arī mēs rallija norisei pievērsīsim pastiprinātu uzmanību, lai visi nosacījumi saistībā ar ceļa apstrādi tiktu izpildīti.” D.Bērende piebilda, ka pēdējā rallija pieredze novadā nav bijusi visai laba, uz ko I.Astaševska norādīja, ka tie bijuši pašdarbnieki.

MUIŽĀ TOP ĒVALDA VALTERA TELPA

Par aktuālo muižas tālākajos darbos stāstīja I.Spēkaine: „Daudz biznesa ideju mums izjauca kovids un karš Ukrainā. To ņemot vērā, nomainījām profilu un mērķus, pirmkārt, domājot par tūristiem, lai pie mums varētu pārnākt (pašlaik mums ir 57 gulvietas). Interese ir diezgan liela. Tāpat interesējas par telpām korporatīvajiem pasākumiem, sanāksmēm, ballēm, noņemtnēm. Vēlmes ir ļoti dažādas. Pērn bija plānots šeit uzņemt Somijas kino studijas filmu – tā bija izsludinājusi konkursu par

neglītāko dīķi Latvijā, un uzvarēja mūsu muižas dīķis. Process bija ļoti interesants – dīķi viņi iztīrīja, taču šī studija nebija aprēķinājusi savas finanses, tāpēc vienā brīdī filmēšanu atcēla.” Muižā nu atrodas Ēvalda Valtera personīgo lietu un mēbeļu kolekcija, kas tiek iekārtota. To uzdāvinājis Raits Valters. I.Spēkaine stāsta, ka telpa ekspozīcijai jau izvēlēta, drīzumā, iespējams, tiks rīkota talka, jo mantu ir ļoti daudz un visu pašiem sakārtot būs ilgi. Trušu parka vairs neesot, savukārt par putniem vēl tiek domāts, bet lielais aras papagalils jau atradis citas mājas: „Tas pie mums nejutās labi, nepārtraukti ko sagrauza, sabojāja, traucēja mazajiem putniem. Arī par tiem domājam – labprāt uzdāvinātu novada bērnu dārziem. Uzturēšanas izmaksas nav ļoti lielas, taču viņiem ir vajadzīgs siltums – ap 28 grādiem, un mums ir grūti to telpu vien ar krāsnīņu apkurināt.” Vēl joprojām tiek papildinātas un veidotas porcelāna, stikla un māla trauku izstādes. Marta Liepniece vaicāja, cik liela ir muižas nomas maksa pašvaldībai. I.Spēkaine teica, ka tā esot nepilns tūkstošs: „Tas ir daudz! Bet saimniekam ir lielā vērtē vēsturiskās kultūras saglabāšana, tāpēc arī tik daudz līdzekļu muižas saglabāšanā un uzturēšanā tiek ieguldīti.”

VEDOT KOKUS, BOJĀ CEĻUS

Dzintars Knupke stāsta, ka līdz ar malkas cenu celšanos pērn pagastā veikta pamatīga mežizstrāde, kuras rezultātā bojāti ceļi, izliktas un pazudušas dažādas zīmes: „Upīšu ceļa malā tika izstrādātas vairākas cirsmas, tika izliktas ceļa zīmes svara ierobežošanai. Zvanīju, jautāju, kas to visu kontrolē un kas tālāk ar ceļu notiks. Pēc kāda laika zīmes bija pazudušas. Arī no Upīšu ceļa tagad viss ir savākts, palikušas vien grambas. Ilgus gadus esmu cīnījies pret mežu izciršanu. Ceļi tiek slēgti. Nu esmu panācis un vienojies ar Latvijas autoceļu uzturētājiem, ka ceļš aiz zāgētavas vairs netiks slēgts. Kā risināt šo problēmu, lai *Latvijas Valsts meži* ar savu darbību nebojā pašvaldības ceļus?” A.Roberts atklāja savu pieredzi: „Arī man ir ģimenes māja *Latvijas Valsts mežu* ieskaudā teritorijā. Cirsmas tiek saplānotas jau iepriekš. Vienmēr atbrauca pārstāvis, sabildēja visu, un ceļi tika atstāti vēl labākā stāvoklī, nekā bija. Kad šīs cirsmas ved, tad bijuši gadījumi, ka ir izspiestas smiltis, taču pēc tam viss tiek sakārtots, nogreide-

Inta Brūdere vēlas noskaidrot, kad skolēni atgriezīsies jaunajās Kuldīgas Centra vidusskolas telpās.

rēts, un ceļš labi kalpo. Par jūsu situāciju noskaidrošu.”

PAR SKOLU UN KULTŪRAS CENTRU PILSĒTĀ

I.Brūdere vaicāja, kad darbību atkal atsāks Kuldīgas Centra vidusskolas ēka. Atbildēja I.Astaševska: „Šogad skolēni un skolotāji jau varēs atgriezties jaunajās telpās. Pirms divām nedēļām ar skolotājiem tās jau izstaigājām. Ir stāvi, kuri jau pabeigti, citur vēl jāpiespicē kādas kosmētiskas lietas, taču darbi uz priekšu iet tik raiti, kā bija plānots.”

Dz.Knupke gribēja zināt, kas notiks ar lielveikala ēku, kurā šobrīd ir Kuldīgas kultūras centrs, sakot, ka priecājas par telpu iekārtojumu, un vaicājot, vai pašvaldībai būtu iespēja šo ēku iegūt. I.Astaševska: „Šobrīd mums nav plāna šo īpašumu iegādāties, taču esam interesējušies par cenām. Īpašnieki ir no kaimiņu valsts un vēlas vairākus miljonus. Šobrīd mums jau pietiek, ko uzturēt, par ko rūpēties, tāpēc bažījamies, vai tas tiešām mums būtu nepieciešams. Protams, ka pielietojumu mēs tai noteikti atrastu un pie šīs domas ik pa laikam arī atgriezīsimies, tomēr saruna par tās iegādi ar saimnieku mums vēl nav bijusi.”

Jānis Zvejnieks

Jaunības atmiņas par laiku Sibīrijā

/1949. gada 25. marts – 1957. gada pavasaris/

(Sākums 17. martā. Turpmāk vēl.)

KOMUNĀRS VAI BADA BULLIS?

Rudeņos, kad sākās labības plauja, mūs norīkoja par kombainiera palīgiem. Mūsu brigādei sākumā bija divi kombaini: viens lielāks, saucās *Stalīņec-6*, otrs mazāks un vecāks, saucās *Komunar*. Pēdējos gados jau atsūtīja vēl vienu pašgājēju *CK-4*. Tie divi pirmie bija jāvazā ar traktoru: lielāko vilka ar kāpurnieku, otru – ar riteņnieku. Neatceros vairs, kura gada ziemā tas Griša, židiņš, izmācījās par kombainieri un mani norīkoja viņam par palīgu. Mums iedeва to veco *Komunāru*. Nekāda liela sajēga nebija ne vienam, ne otram, tad nu brīžiem arī sanāca visādi piedzīvojumi. Kombaina konstrukcija bija tāda: uz trīs riteņiem – priekšā viens mazāks, aizmugurē divi lielāki no dzelzs, uz ass uzbāzti uz bronzas buksēm.

Kad sākās labības plauja, tad jau strādājām arī naktī, kamēr uz rīta pusi uzkrīta liela rasa. Pārtrauca arī tad, ja vajadzēja šo to pieskrūvēt un iesmērēt. Kad uzlēca saule un rasa nožuva, varēja plaut tālāk. Vienu dienu – bija jau tumšs – mums tas kombains sāka diktī šūpoties un kratīties arvien vairāk. Tā, ka uz tiltiņa nevarēja vairs nostāvēt. Nekāda apgaismojuma nebija – viens luksturis uz izkaps pusi un traktoram priekšā. Nospriežam, ka vienā pusē riteņa bukse salūzusi, un braucam mājās. No rīta noziņojam brigadierim, lai meklē riteņa buksi, un paši spriežam, kā pacelt to kombainu gaisā, lai buksi nomainītu. Tādas greznības kā domkrata te nebija. Ņemam tādu palielu bomi un kaut kādu kluci, ko palikt bomim apakšā, un katrs galā stiepjam prom. Labi, ka pārāk tālu nebija, bet kādi pāris kilometri jau sanāca. Nomocījušies, ar slāpjam mugurām nonācām galā un uzreiz ieraudzījām, kas kombainam vainas. Tā kā zeme tur lipīga kā māls, izrādījās, ka vienā pusē pie riteņa vietām pielipuši tādi kankāļi un ritenis vairs nav apaļš, tāpēc jau tā kratīšanās notika. Atlika paņemt āmuru un atklāpēt nost. Un mierīgi varējām braukt tālāk. Vēlāk atjāja brigadieris, nolamāja mūs par stulbiem auniem, kārtības labad vēl piesauca vairākas mātes.

Kombaina konstrukcija bija tāda, ka plāvēja agregāts atradās labajā pusē. Tur bija izkaps, aiz tās tāds plats transportieris, kas labību nesa uz priekšu. Vēl priekšā tītavas, kas labību pielieca un uzmeta uz transportiera. Uz kombaina labajā pusē blakus graudu bunkuram bija tiltiņš, uz kura atradās stūres rats ar daudziem rokturiem – kā uz kuģiem. Ar to tad varēja regulēt izkaps augstumu. Stūres rats ar zobstieni savienojās ar izkapti. Tur bija pastāvīgi vienam jāstāv

Slaucējas Sibīrijā. Viņām govīs plavās arī jāgana. Pirmajā rindā no kreisās – Jāņa mamma Lidija Zvejniece.

un jāregulē plaušanas augstums. Tā kā lauki bija diezgan līdzeni, neko daudz to izkapti nevajadzēja cilāt, bet visu laiku stūres rats rokās jātur. Nekāda pastiprinātāja nebija, tāpēc tā turēt iznāca diezgan nogurdinoši. Laikam arī tāpēc, ka stūres rats izskatījās pēc kuģa stūres, rakstnieki un žurnālisti savos rakstos tos kombainus poētiski dēvēja par druvu kuģiem. Mūsu latviešu veči to kombainu iesauca par bada bulli, tāpēc, ka ļoti daudz graudu izbira uz lauka – sēklas tiesa jau nu noteikti, pat vēl vairāk.

„Tie divi kombaini bija jāvazā ar traktoru: lielāko vilka ar kāpurnieku, otru – ar riteņnieku.”

GRAUDI MAISOS, TIE VEZUMĀ

Pirms aršanas rugājiem pielaida uguni, un viss bija kārtībā. Vienreiz kaut kā sanāca, ka es dažas dienas biju norīkots pie lielā kombaina. Tur bija kombainieris, uzvārdā Uljanovs – starp citu, viņš kādu gadu vēlāk nopirka motociklu *Iž* bez amortizatoriem, ko sauca par *koka Ižu*. Tas bija liels notikums: kad viņš brauca, puisēļu bars skrēja pakaļ.

Graudus no kombaina uz tā saukto *toku* veda ar zirgu pajūgiem, jo mašīnu tajā laikā kolhoziem nebija. Pie katra kombaina norīkoja trīs četrus pajūgus vai vairāk. Kombainam labajā pusē pie graudu bunkura tika piebūvēta platforma, uz kuras stāvēt divām sievietēm, kas graudus laida maisos un krāva kaudzē uz platformas malas. Piebrauca pajūgs tuvu klāt, un braucējs, kājās stāvēdams, maisus pārvilka uz ratiem, sievietēm piepalīdzot. Tas viss notika kustībā: kā viens vezums piekrauts, piebrauca nākamais un tā tālāk. Ja gadījās, ka vedēji aizkavējas, sievas daļu maisu novandīja

zemē. Vēlāk vedējiem vajadzēja savākt. Tie maisi gan nekādi lieli nebija: 45–50 kg. Kad parādījām mūsu divu pūru maisu, vietējie teica, ka tas jau nav maiss – tas ir matracis.

Vienu reizi arī es biju norīkots uz lielā kombaina pie Uljanova. Brīžiem, kad uz tā kombaina gāja labi, viņš visu laiku klāt nestāvēja. Aizbrauca līdz kādam graudu vedējam vai tāpat no tālienes noskatījās. Ja jau kustas, tad viss kārtībā. Vienu reizi vienam vedējam bija atskrējis līdz neliels šunelis, un, kad plaujamais gabals palika mazāks, putni vai mazi zvēriņi moka no labības ārā. Šunelis, tos ķerdams, pieskrēja pašā kombaina priekšā, ar tītavām to uzsvieda uz labības lentes un vilka iekšā. Es jau sniedzos pēc sajūga kloķa, lai kombainu apturētu. Labi, ka tajā brīdī kombainieris stāvēja blakus. Viņš iekliedzās: „Dai gazu!” („Dod gāzi!”) Un vēl tos stipros mātes vārdus klāt. Laikam jau viņš pats to gāzes kloķi nosita uz leju, un suns, ja tā var teikt, aizgāja uz citiem medību laukiem. Es tikai pēc tam apjēdzu – ar inerci tas būtu ievilkts trumulī un tur nosprūdis. Tad man pašam vajadzētu list iekšā un kasīt ārā...

ZIRGU VĀRDI

Vedējiem, vecākiem puisiem un arī dažām dūšīgām sievietēm, katram bija iedalīti divi zirgi, ar kuriem viņi visu laiku brauca. Arī manam brālim bija divi zirgi. Viņam tie ļoti patika, tāpēc viņš pret tiem izturējās ļoti labi: vienmēr centās kaut kā piebarot, iedot kādu kārumu. Vienreiz viņam uzkrīta agronoms un diktī lamājās: „Ko tu dari? Sēklas graudus dod zirgiem!” Tā lamāšanās gan vairāk bija aiz ieraduma.

Vasarā pa naktīm zirgus laida ganos, bet no rīta dzina mājās uz aploku. Tur vēl silēs iebēra auzas vai miltus, kad bija smagāki darbi. No rītiem nāca tie braucēji un

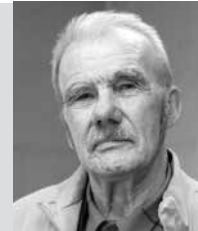
jūdza braukšanai. Lielākais bija, kamēr tos zirgus noķēra. Kas izturējās cilvēcīgi, tie varēja noķert diezgan viegli, bet, kuri sita un lamājās, tie dažreiz pa aploku skraidīja ilgi. Kad noķēra, tad sita ar kulaku pa purnu un visādi lamājās. Protams, nākamajā rītā noķert bija vēl grūtāk.

Lielākie joki sanāca tad, kad mans brālis atnāca pēc saviem zirgiem: viņam nekas nebija jāķer – kad viņš ierunājās, zirgi paši nāca klāt. Vietējie nevarēja saprast, ka brālis ar zirgiem vienkārši runā. Viņi domāja, ka tiek skaitīti kādi buramvārdi. Daži prasīja, lai pievilina arī viņējos, bet zirgs ir gudrs dzīvnieks: kā tu izturies pret zirgu, tā tas pret saimnieku. Vietējie uzskata: „Man nav jābaro. Priekš tam ir kopējs – lai baro! Es tikai braukšu.” Ja arī iznāk brīvs brīdis, tad piesieni pie mieta, lai zirgs stāv, un paši ir par slinkiem, lai atnestu kaut ko ēdamu. Labāk uztin ļuļķi un plāpā.

„Kad mans brālis atnāca pēc saviem zirgiem, viņam nekas nebija jāķer: kad viņš ierunājās, zirgi paši nāca klāt.”

Pa vasaru ratos jūdza divus, pa ziemu – katru savās kamanās. Rati tur nebija kā mums – ar sānu dēlēm, bet tāda taisna platforma, mazliet ieliekta uz vidu. Kad cilvēki brauca, tad sēdās katrā pusē pa trīs četri. Kaut kā bija iegājies, ka tad, kad visi brauca no lauka mājās, katrs centās izvīzīties priekšgalā, lai sādžā iebrauktu pirmais. Tāpēc brīžiem iznāca tādas kā sacīkstes. Brigadieris gan lamājās, bet neviens neklaušījās. Kādreiz gadījās ķibeles: kaut kas salūza vai ritenis nospruka. Tāpēc jaunākās meitenes centās iesēsties pie mana brāļa. Tam zirgi paši skrēja – nemaz nevajadzēja

Publicējam Kurmāles pagasta iedzīvotāja JĀŅA ZVEJNIEKA atmiņas par izsūtījumu Sibīrijā 20. gs. 40.–50. gados. Šogad viņam apritēs 85 gadi.

pātagot un dzīt, tāpēc viņš gandrīz vienmēr izvīzījās priekšgalā.

„ES PATI KĀ KOLHOZA ĪPAŠUMS!”

Viena no vedējām bija arī Poļa Kačalova, no kuras mēs mājēli dabūjām. Vienu reizi no rajona atbraucis kaut kāds instruktors vai aģitators – gandrīz identisks tipāzs kā mūsu teātra izrādē *Ar būdu uz baznīcu*. Kaut kā sanāca, ka viņš iesēdās ratos pie Poļas. Braucot sačamdījis, ka viņa maisā ved mājās graudus. Nu sacēl brēku, ka atklājis sociālistiskā īpašuma izlauptšanu.

Otrā rītā liek brigadierim sa-saukt visus kopā un rīko biedru tiesu. Viņš domāja, ka nu visi zagšanu nosodīs, bet sanāca otrādi. Poļa kā sāka runāt! „Ko jūs – kolhoza īpašums? Es pati esmu kolhoza īpašums! Es te piedzimu, es te nomiršu. Tu vēl biksēs taisīji, kad es karoju un asinis par tevi lēju, un tu mani tagad tiesāsi? Tu domā, ka es mierīgi noskatīšos, kā mani bērni badojas? Tā nebūs!” Protams, visi sauc: „Pareizi, Poļa!” Un nav neviena, kas viņu nosodītu. Tas sprukstiņš tik sarkst un bālē, un slauka sviedrus. Beigās brigadieris teica: jābeidz šitas balagāns un jāiet strādāt. Tā nekāds papīrs netika uzrakstīts, un lieta bija izbeigta.

TE TEV BIJA – BALONIŅI...

Bija mūsu sādžā viena tāda inteligenta kundzīte Marta, laikam no Irlavas puses. Viņa pa vasaru nesēja galvā lakatus, bet mēdza valkāt visādas cepurītes, kuras laikam pati adīja. Vietējās sievietes viņu par *damočku* (dāmīti) saukāja.

Vienreiz vienam puisielim Miškam atbraucis tēvabrālis no Tomskas un iedevis dažas paciņas tagad plaši reklamēto prezervatīvu. Viņš atnāk un rāda, sak’, „djadja Serjoža balončiki podaril!” („Tēvocis Serjoža uzdāvināja baloniņus.”). Nu, ko tad ar baloniņiem darīt? Jāpiepūš ar gaisu. Es jau nezināju, kas tie par baloniņiem un kur tos lieto. Piepūšam, piesienam pie tāda kociņa – es laikam arī biju paņēmis to vienu rokā.

Kā tur gadījās, ka to ieraudzīja Martas tante, sāka mani kaunināt un rāt: „Kā tev nav kauna ar tādām lietām spēlēties! Lai jau tie vietējie muļķi, bet tu, latviešu puika, kā tu tā vari darīt!” Es nu nevaru saprast, kas tā par tik sliktu lietu. Vēlāk lielākie puikas man apskaidroja, kas tie par baloniņiem. Tad bija skaidrs, ka ar Martas tanti viens otru nesapratām. Viņa jau nevarēja iedomāties, ka es, tik liels puika, vēl nezīnu, kas tas ir. Labi vien bija, ka dabūju to rājienu, citādi varbūt līdz 20 gadiem nebūtu zinājis, kas tie par baloniņiem un ko ar tiem dara.

Mīlestības darbs kā business

Četras Kuldīgas novada iedzīvotājas, kuru nodarbošanās cieši saistīta ar fiziskās un emocionālās labsajūtas vairošanu citiem cilvēkiem, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Kuldīgas biznesa inkubatora organizētajā diskusijā *Biznesa anatomija – veselība un labbūtība* dalījās pieredzē, kā savu sirdsdarbu savienot ar uzņēmējdarbību.

Ieklausīties stāstos Adata fabrikā bija ieradušies ap 50 apmeklētāju. Diskusiju ar **Mārīti Rozevsku, Elīnu Gaile, Ingu Pāvulu un Inesi Upe** vadīja inkubatora galvenais projektu vadītājs Rimants Safonovs. M. Rozevska Kuldīgā atvērusi meditācijas jeb *MaRa telpu*, E. Gaile strādā pašas izveidotajā skaistuma studijā *Viktorija*. Padurniece I. Pāvula vada supervīzijas un organizē nometnes pieaugušajiem, savukārt alsundziece I. Upe strādā ar apzinātību, kustību un auguma terapiju.

I.P.: – Kad mācījos pirmsinkubācijā, tad no pasniedzējiem saņēmu sajūtu, ka tas, ko daru, ir mans hobijs. Esmu izveidojusi hobijs biznesu savam un cilvēku priekam. Mani feisbukā vai mājaslapā atradīsiet ar nosaukumu *Piedzīvo sevi*. Parāli saviem darbiem, kā es saku, rīkoju supervīzijas pie dabas. 2019. gadā pārcēlos uz dzīvi Padūrē. Iepriekš Rīgā biju strādājusi ar supervīzijām, kas ir atbalsts cilvēkiem profesionālajā dzīvē, kad ir grūtības vai problēmas. Nu savas zināšanas par supervīzijām iecēlu mežā, tur vadu cilvēkiem nometnes.

Kad pirms desmit gadiem Tallinas Universitātē studēju supervīzijas, man bija sapnis par brīvdienu māju, kur atbrauc cilvēki un iepazīstas, zīmē, staigā, dzer vīnu, jūtas labi. Man nav joprojām brīvdienu mājas, bet divas vasaras esmu rīkojusi nometnes pieaugušajiem 40+, 50+, 60+. Šovasar taisīšu lielo nometni, kurā būs kopā visas šīs paaudzes. Ideja ir piedāvāt pieaugušajiem ko līdzīgu, ko parasti piedāvā piedzīvot bērniem. Svarīgi, ka cilvēki, kam ir 50+, satiek savus līdzgaitniekus. Kad esam aktīvi darba dzīvē, mums ir kontakti. Kad paliekam ārpus darba vides, citreiz mainām vidi, pārceļamies uz citu dzīvesvietu, bet ir jābūt veidam vai vietai, kā var satikt citus cilvēkus, lai pastiprinātu sevi gribēšanu dzīvot ar garšu.

Pirms tam esmu bijusi skolotāja, strādājusi universitātē un ar jaunajiem skolotājiem, supervīzijas arī ar tiesnešiem un jaunatnes darbiniekiem. Esmu palīdzējusi cilvēkiem mācīties, nedomājot ar to, ka tā ir tikai skola, soli, grāmatas.

I.U.: – *Somatika.lv* ir vieta, kur mani var atrast interneta vidē. Agrāk dzīvoju Rīgā, nu gadus divus – Alsungā. Rīgā, Kuldīgā un Alsungā vadu seminārus. Pie manis Alsungā notiek arī savvaļas retrīti. Mans skata punkts uz cilvēku ir somatisks. Psihe, ķermenis un jūtas principā ir viens veselums. Tas ir mērķis katrai manai sesijai, kad ar cilvēkiem strādāju.

Kuldīgas biznesa inkubatora (KBI) vecākais projektu vadītājs Rimants Safonovs, Inga Pāvula, Mārīte Rozevska, Elīna Gaile, Inese Upe un KBI vadītāja Līga Raituma (aizmugurē) diskusijā *Biznesa anatomija – veselība un labbūtība*.

Inga Pāvula:
„Ir jābūt veidam vai vietai, kā var satikt citus cilvēkus, lai pastiprinātu sevi gribēšanu dzīvot ar garšu.”

Mārīte Rozevska:
„Katram jādara tas darbiņš, ko viņš var darīt no sirds.”

Elīna Gaile:
„Man laimējies, jo abi mani darbi gan pedagoģijā, gan skaistumkopšanā ir arī mani hobijs.”

Inese Upe:
„Kad sajūtamies kā veselums, tad esam spējā un gribam dzīvot.”

dāju. Kad sajūtamies kā veselums, tad esam spējā un gribam dzīvot. Dzīvot ar lielo burtu! Atdalām tos tikai tāpēc, lai vieglāk varētu apjaust, kur ir kaut kas risināms.

Kādreiz es vairāk strādāju ar grupām, praktiskajiem semināriem, šobrīd vairāk ir individuālais darbs. Esmu psihoterapijas speciāliste, bet jau prakses pašā sākumā sapratu, ka procesi notiek par lēnu. Tiklīdz beidzu studijas, meklēju uz ķermeni orientētu terapijas veidu, lai papildinātu psihoterapiju. Šobrīd esmu apmierināta ar savu devumu.

M.R.: – Esmu te atgriezies divus gadus, pirms tam 20 dzīvoju Rīgas pusē. Kopš pagājušā gada 1905. gada ielā ir atvērta *MaRa telpa*. Tā ir mana sirdslieta. Mans stāsts ir par to, kā uzdrīkstēties darīt to, kas patīk. Jebkurā vecumā. Bez jebkāda cita darba kādā profesijā. Pirms tam 20 gadus strādāju bankā. *MaRa telpā* notiek daudzveidīgas nodarbības: cigun, joga, neurografika, elpošana, dejas, radošās nodarbības un visādas citādas. No nulles man viss sākās. Makā nulle, bet sirds vēlēšanās bija ļoti liela. Atradās telpas, draugi uzmundrināja, un tad viss pats no sevis nokārtojās. Es pati nezinu, kā to dabūju gata, bet viss notiek. *MaRa telpas* ideja ir dot vietu nodarbībām, kur vari iepazīt sevi. Caur saprašanu, kas ar mums, mūsu ķermeni notiek. Kurā vietā kas sāp, un kā to dziedināt.

E.G.: – Mans lauciņš ir estētiskās un skaistumprocedūras. Mācu skaistumkopšanas speciālistus un parāli sāku privāto biznesu, izveidoju skaistumkopšanas salona savās dzimtas mājās. Ir doma attīstīties tālāk, piedāvāt pirts procedūras, sasaistīt savu darbību ar SPA jomu.

R.S.: – **Kas ir tie cilvēki, kuri pie jums iet? Kad jau viss ir čupā ar dzīvi, vai tad meklē palīdzību?**

M.R.: – Nāk gan tie, kuri domā, ka ir jau čupā, gan tie, kuri tā nejūtas. Un citreiz izrādās, ka tiem, kuri domāja, ka nav čupā, tomēr ir. Ārēji esam stipri un to neizrādām, bet, ja problēma ir, tad, ar sevi strādājot, tā iznāks uz āru. Noslēpties no sevis nevar. Ja nemākam dzīvot apzināti, tas parādās ķermenī. Ir jāiemācās domāt tieši par to, ko tajā brīdī dari. Ja runā ar kādu, tad nedomā ne par ko citu. Ja taisi ēst, tad tikai par to domā. Pateikt viegli, bet darīt ne vienmēr. To mēs mācāmies, jo tādā veidā nedarām sev pāri.

I.P.: – Esmu laukā, kur cilvēki risina darba situācijas. Tas ir pa vidu starp psihoterapiju, kas ir vairāk pašam par sevi, un koučingu, kurā liekam mērķus un ejam. Supervīzijā esam pa vidu, izpētām, vai tie mērķi, ko gribētu darba kontekstā, ir tie, ko vajag. Nometnē ir trīs noteikumi. Nedrīkst runāt par darbu, vīriem, sievietēm, bērniem, mazbērniem,

politiku un pandēmiju. Izrādās, ka bez tā ir daudz ko runāt. Tiekoties cilvēki bieži slēpjas aiz sarunām par šīm tēmām, paši par sevi aizmirstot.

E.G.: – Primāri palīdzu risināt estētiskas problēmas, un ir cilvēki, kuriem ar to pietiek, lai viņi justos labi, lai viņiem tiktu iedoti spārni.

I.U.: – Pie manis uz grupu nodarbībām apzināties savu ķermeni nāk cilvēki, kuri vēlas izklaidēt un izzināt sevi. Lai varētu sevi atbalstīt caur zināšanām, ko iegūstam. Individuālajā darbā nāk cilvēki ar konkrētu mērķi. Piemēram, cilvēkam ir situācijas, kas nepatīk, bet visu laiku atkārtojas. Cilvēki ar fiziskām sāpēm. Strādājot ar to, var atšķetināt problēmas visos pārējos slāņos un justies arī emocionāli labi.

R.S.: – **Sadarbība starp speciālistiem vai veselīga konkurence?**

I.P.: – Nometnēs vienmēr strādā vietējie speciālisti. Lai cilvēki no citām pilsētām atbrauc un ierauga, cik mums te, Kurzemē, daudz dažādu interesantu iespēju.

M.R.: – Telpā notiek dažādas nodarbības. Es gribu, lai viss notiek sirds mīlestībā. Pēc tāda principa izvēlos, ar ko sadarboties. Manā lauciņā konkurences nav, jo pie katra pasniedzēja atnāks tie cilvēki, kuriem tas būs visnoderīgākais.

E.G.: – Skaistumkopšanā Kuldīgā konkurence ir, un tā uzņē-

mēju rosina nemitīgi attīstīties. Ieguvējs vienmēr ir klients.

R.S.: – **Kuldīga ir tūrisma galvaspilsēta Latvijā. Vai ar savu darbību jūs to varētu veicināt?**

I.P.: – Mana nometne parasti ir no ceturtdienas vakara līdz svētdienas pusdienlaikam. Pēc vienas no nometnēm man prasīja, vai nevar sākt trešdien, lai beigtu sestdien, tad atbrauktu ģimene un paliktu pa nakti Kuldīgā, svētdien te atpūstos.

I.U.: – Kad sāku, domāju, ka nāks kuldīdznieki, bet 100% tie bija rīdzinieki, kuri brauca pie manis uz semināriem. Rīgā es biju vairāk zināma. Man bija *I-dejas māja*. Rīdzinieki joprojām brauc, un pauzēs viņiem ļoti patīk apskatīt pilsētu. Alsungā man ir doma semināru dalībniekus vilināt vēl tālāk uz savu māju pusi.

E.G.: – Mani klienti pamatā ir vietējie, kādi 10% ir no Rīgas. Viņi arī skaistumkopšanā vēlas izjust mazpilsētas šarmu.

M.R.: – Gaidu tūrisma sezonu ar interesi, padomā ir daudz kas. Pie manis brauc pasniedzēji no Laucienes, Valdemārpils, Rīgas, Ventspils. Arī nodarbības piedalās cilvēki, kuri ciemojas šeit.

R.S.: – **Kādi ir jūsu Top 3 izaicinājumi?**

M.R.: – Manu sapņu un mērķu saraksts ir ļoti garš. Savienot, lai tā būtu uzņēmējdarbība un notiktu mīlestībā. Man viss, ko daru, iet caur sirsniņu. Izaicinājums ir noturēties uz šāda modeļa. Mācos savā sirdslietā nepazaudēt sevi, jo esmu arī sieviete, mamma. Arī attiecības vēlos veidot.

E.G.: – Man ir līdzīgi. Sabalansēt laiku darbam un ģimenei, jo mērķis ir paplašināties.

I.U.: – Izaicinājums ir balanss, jo ideju ir tik daudz, un tās ir fantastiskas. Bet esmu viena. Laiks ir tik, cik ir. Tūlīt dārzā varēs strādāt. Vēl gribas vienkārši atpūsties. Pa pussolītim, ceturtdaļsolītim es virzos.

R.S.: – **Kas dod gandarījumu?**

I.P.: – Darbs ar cilvēkiem paņem daudz, bet, iemācoties būt atvērtam došanas brīdī, notiek enerģijas apmaiņa.

M.R.: – Ja redzu, ka cilvēkiem palīdz tas, ko esmu radījusi. Gandarījums ir arī finansiāli. Nevar strādāt par velti un būt apmierināta. Esmu gandarīta, ka izdodas apvienot to, kas man ļoti patīk, ar iespēju pelnīt.

E.G.: – Rezultāti.

I.U.: – Redzot, ka cilvēks pieceļas no kušetes un ir laimīgs. Ir bijis tā, ka viņam saku – balti apskaužu tevi, kā tu tagad izskaties!

Dziesma nāk no sirds

Senioru koris *Skrunda* valsts svētku koncertā *Skrundas* kultūras namā.

AGRĀK – NOVAKARS, TAGAD – SKRUNDA

20 gadu pastāvēšanas laikā senioru korim ir viena vadītāja – Sarmīte Pavilaite, arī koncertmeistare Antra Zuntne ir kopā ar kori jau ilgu laiku. Kora dibināšana saistīta ar senioru klubiņa *Skrundas ceriņi* izveidošanu. „2003. gadā *Skrundā* tika dibināts pensionāru klubiņš *Skrundas ceriņi*. To vadīja skolotāja Irēna Jeromanova. Es savukārt strādāju bērnu klubiņā par mūzikas skolotāju, un pie manis atnāca klubiņa pārstāvji un jautāja, vai es nevarētu vadīt senioru ansambli. Pēc nelielas pierunāšanas es piekritu. Izrādījās, ka dziedātāji ir ļoti daudz. Sanāca koris, nevis ansamblis,” atceras S.Pavilaite. Senioru koris tika nodibināts 2003. gada martā.

„Mūsu diriģente ir ļoti sirsnīga, viņa mūs palabo, ja mēs kaut ko nepareizi dziedam, bet nekad nerājas.”

Savas pastāvēšanas laikā korim mainījies nosaukums. Sākotnējais bija *Novakars*, bet tagad ir *Skrunda*. Pirmais nosaukums korim piešķirts, viesojoties pie draugiem – kora *Ziemeļzvaigzne* – Ventspilī. Taču pirms dažiem gadiem no dalībnieku vidus nācis ierosinājums nosaukumu mainīt. Dziedātāji sprieduši, ka nosaukums *Novakars* īsti neatbilst viņu būtībai. Kora diriģente gan atzīst, ka, viņasprāt, arī iepriekšējais nosaukums bijis labs un varējies palikt. Taču maiņa notikusi, un kopš 2019. gada decembra senioru koris nes nosaukumu *Skrunda*.

NAV NEKĀ SKAISTĀKA PAR DZIEDĀŠANU

Senioru korī dzied gan vīrieši, gan sievietes – tas ir jauktais koris.

Dalībnieku skaits gadu gaitā ir mainījies, tomēr akūts dziedātāju trūkums nekad nav izjūsts. Tikai vienu brīdi pēc pandēmijas pauzes diriģente sapratusi, ka trūkst tenoru. Taču tie atkal pievienojušies, un viss esot kārtībā. „Par sastāvu nevaru sūdzēties, mēs tiekam galā,” atzīst S.Pavilaite.

No pirmās dienas līdz šim brīdim korī dzied Ārija Cabule – viņa ir koriste ar lielu stāžu, agrāk dziedājusi arī citos *Skrundas* koros. Kordziedāšana aizsākusies pēc pamatskolas beigšanas. „Diriģente Velta Feldmane man bija skolotāja un, tikko kā pabeidzu septiņklasīgo pamatskolu, tūlīt mani musināja, ka ir jāiet dziedāt korī. Un tā tas sākās. Man ļoti patīk dziedāt!” stāsta Ā.Cabule. Viņai īpaši patīkot pats mēģinājumu process, kad tiek apgūtas jaunas dziesmas, un ne tik daudz uzstāšanās. Viņa mēdzot arī mājās viena pati uzdziedāt. „Es visiem saku, ka nekā pasaulē nav skaistāka par dziedāšanu un mūziku,” atzīst Ā.Cabule.

KĀ OTRĀS MĀJAS

Vēl viens no dziedātājiem – Andris Sadovskis – pastāstīja, ka korim pievienojies tad, kad beidzis darba gaitas un devies pensijā. Tas bijis 2008. gada rudenī. Arī pirms tam viņu vairākkārt esot aicinājusi nākt dziedāt agrākā *Skrundas* pagasta vadītāja Dzidra Kārklīņa. Viņš esot atbildējis, ka nemāk dziedāt, tāpēc korī nestāties. Taču, kad uz darbu vairs nav bijis jāiet, seniors sapratis, ka vēlas kaut ko darīt, vajag korim palīdzēt, ja viņš to var. Aizgājis uz kori un sācis dziedāt basos.

Pirms tam kori A.Sadovskis dziedājis tikai skolas laikā. „Biju jau arī sabijies, vai vispār varēšu padziedāt. Kad stājos korī, man bija 70 gadi, un vecums jau arī spēlē lomu,” viņš stāsta un atzīst, ka esot ātri iejuties, palīdzējis arī

tas, ka pārējie dalībnieki bijuši pazīstami, jo galvenokārt dziedātāji ir skrundenieki.

Tagad Andrim koris esot kā otrās mājas. „Aizejam, padziedam, aprunājamies, kopīgi pasvinam arī svētkus. Dalībnieku jubilejas un dzimšanas dienas atzīmējam pa mēnešiem. Ja vienā mēnesī ir vairāki jubilarī, tad svinam kopā.” Viņam uzticēts būt par kora vecākās – Ainas Kapleites – vietnieku.

Savukārt par dalību dažādos koncertos A.Sadovskis saka, ka tā ir iespēja satikt citus dziedātājus, redzēt daudz vietas Latvijā un „pie reizes kaut kas no sirds nāk un pie sirds paliek”.

Senioru kori katru vasaru Latvijā satiekas Senioru kora svētkos. Koris *Skrunda* ir aktīvs šo svētku dalībnieks. „Pirms pandēmijas ierobežojumiem mēs tikāmies katru gadu. Esam visu Latviju izbraukuši, bijuši Alūksnē, Rēzeknē, Salacgrīvā, Bauskā, Saulkrastos, Talsos, Tukumā un citur,” stāsta diriģente.

Tuvākie draugi korim esot Ventspils senioru koris *Ziemeļzvaigzne*, Talsu koris *Atbalss* un Tukuma koris *Skandīne*.

DZIEDOT DZĪVE JAUTRĀKA

Aina Kapleite, kas tagad pilda kora vecākās pienākumus, dziedāt kolektīvā sākusi 2015. gadā. Arī viņa par šādu soli izšķirusies tad, kad beigusi darba gaitas un devusies pensijā. „Līdz tam man bija darbs, kas beidzās tikai pulksten sešos, bet mēģinājumi notika jau četros, tāpēc, kamēr strādāju, nevarēju apmeklēt kori,” stāsta A.Kapleite.

Kopā ar kori Aina bijusi iepriekšējās Dziesmu svētkos, kas notika 2018. gadā. „Agrāk biju svētkus skatījusies tikai pa televizoru. Piedalīties tajos ir pavisam kas cits! Ļoti skaists ir arī svētku gājieni,” stāsta A.Kapleite.

Kā kora vecākā viņa gādājot

Senioru korim *Skrunda* šāgada martā aprit 20 gadi. Dalībnieki cītīgi gatavojas vasarā gaidāmajiem Dziesmu svētkiem, kā arī Kuldīgas novada kora skatei, kas paredzēta aprīļa beigās. Līdz šim koris Dziesmu svētkos piedalījies divas reizes.

Senioru kora dalībnieki ir jautri un aktīvi. Janvāra sākumā *Skrundā* notikušajā amatierkolektīvu koncertā, kura otrajā daļā dalībnieki bija sagatavojuši priekšnesumus ar moto *Lai prieks tev un man!*, koris prezentēja sevi kā cirku *Skrunda*. Tagad, uzzinot, ka senioru koncerts Dziesmu svētkos notiks rekonstruētajā Rīgas cirkā, protams, joki par šo tēmu tikai turpinās. Priekšplānā ar svaru bumbām – Andris Sadovskis.

par to, lai visi dalībnieki uzzinot par izmaiņām mēģinājumu grafikā, ja tādas ir. Viņas uzdevums ir arī palīdzēt organizēt braucienus, gādāt par kora dalībnieku jubileju un dzimšanas dienu svinēšanu.

Dziedāt senioru korī Aina patīkot. „Kad esi mēģinājumā izdziedājis, tad pēc tam šķiet, ka dzīve ir jautrāka, skaistāka. Rodas pozitīvas emocijas. Es pat gaidu tās dienas, kad var aiziet uz kora mēģinājumu. Mums ir arī jauks un draudzīgs kolektīvs,” atzīst kora vecākā.

„Kad esi mēģinājumā izdziedājis, tad pēc tam šķiet, ka dzīve ir jautrāka, skaistāka.”

PAAUDZE PĒC PAAUDZES

Patlaban, protams, visas kora dalībnieku domas un darbi saistās ar gatavošanos Dziesmu svētkiem. Senioru korim repertuārs esot citādāks nekā pārējiem. Pavisam nesen koris piedalījies senioru kora kopmēģinājumā Talsos, bez skrundeniekiem tur bija arī citi Kurzemes kori.

Senioru kora koncerts Dziesmu svētku laikā paredzēts Rīgas cirkā 3. jūlijā. Tajā piedalīsies ne tikai koris, bet arī deju kolektīvi, koklētāji un tautā iemīļoti solisti. Pasākuma režisors ir Intars Rešetins. „Paaudze pēc paaudzes viena otru ar korī būšanas traktumu apmācība, jo tikai tā neiznīcināmas tradīcijas savu mūžu var dzīvot. Koncerts *Upe ūdeņu nes* ir daļa no neizmērojamas pateicības mūsu senioriem par to, ka tradīcija nav nākotnē jāievēl ar vilkšanu, tā kopā ar viņiem atnāk, tā kopā ar prieku plūst,” skaidro Dziesmu svētku organizatori.

Tāpat seniori varēs pievienoties Dziesmu svētku kopkorim

noslēguma koncertā Mežaparkā. Koris *Skrunda* piedalīsies arī tradicionālajā svētku gājienā.

Paredzēts, ka Rīgā koris nākšņos Hanzas vidusskolā kopā ar citiem svētku dalībniekiem no Kuldīgas novada.

MĒGINĀJUMUS APMEKLĒ CĪTĪGI

Dziesmu svētkos gaidot, *Skrundas* dziedātājiem noskaņojums esot priecīgs un jauks. Kora dalībnieki mēģinājumus apmeklējot cītīgi. „Tagad nopietni gatavojamies kora skatei, kas būs 30. aprīlī Kuldīgā,” atzīst diriģente.

„Mēs cenšamies skatei ļoti sagatavoties. Mūsu diriģente ir ļoti sirsnīga, viņa mūs palabo, ja mēs kaut ko nepareizi dziedam, bet nekad nerājas,” saka A.Kapleite.

Lai arī senioru koris Dziesmu svētkos ir agrāk piedalījies, A.Sadovskis atzīst, ka viņam šie būs pirmie svētki, kuros viņš būs dalībnieks. „Vienu reizi mūžā uz šiem svētkiem būtu jāietiek. Tie ir ļoti skaisti. Tas ir patiešām liels notikums. Mana mamma arī ir bijusi ļoti aktīva kordziedātāja. Viņa dziedāja jau no Ulmaņa laikiem. Un arī viņa piedalījās Dziesmu svētkos. Iespējams, no viņas man tā vēlme dziedāt korī arī nāk,” stāsta senioru kora dalībnieks.

Savukārt Ā.Cabule kopā ar senioru kori Dziesmu svētkos bijusi abas reizes un ļoti cer, ka varēs doties arī šoreiz. Nelielas bažas gan esot par veselību. „Taisos jau un riktējos uz Dziesmu svētkiem, bet, kā būs ar veselību, nevar zināt,” atzīst dziedātāja un piebilst: „Dziesmu svētki ir ļoti skaisti, un kopā dziedāšana ir pacilājoša.”

Plānots, ka senioru koris Dziesmu svētkos piedalīsies tautastērpos, ko speciāli šim gadījumam izsniegs *Skrundas* kultūras nams.

**Līga Gabrāne
Lauras Vilertes un
Ievas Benefeldes foto**

Par baznīcu un laicīgumu, dzīvi un dzīvīgumu

Kuldīgas Sv. Trīsvienības Romas katoļu baznīcā priesteris VJAČESLAVS BOGDANOVŠ kalpo septiņus gadus. Pēc pārceļšanās uz Kurzemi no Latvijas otras malas – Gulbenes – sākumā viņš bijis administrators Skrundas puses katoļu draudzēs, bet nu jau divus gadus brauc uz suitu dievnamiem: Alsungas, Jūrkalnes un Gudenieku draudzi. Sarunā ar Kurzemnieku pirms pieciem gadiem Ziemassvētku noskaņā priesteris dalījās pārdomās par kristietību, latviskumu un garīgumu. Kopš tā laika pasaulē daudz notikumu, kas ietekmējuši arī Latvijas sabiedrību.

Vai esat iedzīvojis mūspusē un kļuvis par kurzemnieku?

(Priesteris ierasti pasmaida.) Vienā nelielā administratīvajā novadā dzīvo raksturā atšķirīgi cilvēki. Kuldīdznieki ir nosvērtāki, uz sevi vērsti. Alsundznieki ir iedomīgāki, lepnāki. Gudeniekos cilvēki ir tādi priecīgāki, vienkāršāki. Par jūrkalniekiem var teikt, ka tie ir jūras cilvēki. Tādas dvēseles stādīšanas esmu novērojis un izjutis, gan tiekoties draudzēs, dievkalpojumos un kapu svētkos, gan citos pasākumos. Un kopumā arī kurzemnieki diezgan manāmi atšķiras no vidzemniekiem. Šķiet, ka neesmu mainījies, varbūt atturīgāks kļuvis. Dzimis esmu Latgalē, taču savā dzimtajā pusē nemaz nav iznācis kalpot. Pēc garīgā semināra paliku Vidzemē un nokalpoju Gulbenē gandrīz 20 gadus. Kopš esmu Kurzemē, neesmu zaudējis saikni ar to pusi. Tur man joprojām daudz draugu, krustdēls ar ģimeni, draudzes cilvēki. Žēl, ka tagad tik reti sanāk turp aizbraukt paciemoities.

Jo esat draudzes gans vairākās baznīcās?

Pēdējos divos gados darba lauks ļoti paplašinājies. Lai uz dzimto pusi aizbrauktu, vajadzīgi gan līdzekļi, gan laiks. Bet man puslīdz brīva ir tikai pirmdienā. Kuldīgā dievkalpojums ir katru dienu, Alsungā – no trešdienas līdz svētdienai, Gudeniekos un Jūrkalnē – divreiz mēnesī. Es labprāt arī uz mazajām draudzēm brauktu biežāk, ja iespētu. Jārēķinās, ka lauku ļaudīm šodien nokļūšana uz baznīcu ir diezgan problemātiska. Uz Gudeniekiem bez sava transporta tagad nemaz nevar nokļūt. Man stāstīja, ka senāk autobuss pat vairākas reizes dienā turp un atpakaļ kursējis. Svētdienās sen vairs nebrauc.

Tehnoloģiju laikmetā arvien vairāk pierodam daudzas lietas nokārtot attālināti. Kā tas ietekmējis baznīcu dzīvi?

Dzīvā komunikācija ir svarīga. Lai cilvēks kaut tikai pasēž mirkli baznīcā, ja vien var fiziski līdz tai nokļūt. Dievkalpojums pa televizoru nav tas. Vēl pirms Kuldīgas sāku veidot *Radio Marija* translācijas tīklu Latvijā. Tagad jau ir diezgan aptverošs pārklājums, līdz Kuldīgai vēl gan nav atnācis, šeit var klausīties tikai internetā. Turpinām tīklu attīstīt. Ja cilvēkam nav nekādu fizisku iespēju nokļūt baznīcā, radio dod iespēju piedalīties virtuāli. Bet tas tomēr neatsver dzīvo komunikāciju, kas ir svarīga jebkurās cilvēku attiecībās, ne tikai baznīcā. Šajā ziņā daudz mums atņēmis kovida laiks. Skumjākais, ka tamdēļ slinki kļūstam – pietiek

nospiest podziņas datorā un telefonā. Agrāk vajadzēja piecelties, iet, satikties, runāt – cilvēks bija rosīgāks, dzīvīgāks. Tāpēc tehnoloģiju attīstība, no vienas puses, ir laba, jo dod lielākas iespējas vairāk izdarīt. No otras puses, notrulina dzīvīgumu. Bet uz baznīcu nenāk ne jau slinkuma dēļ.

Kāpēc tad?

Svarīgākas kļuvušas citas prioritātes, kurām pirms kovida tik liela uzmanība netika pievērsta. Lai cīgās dzīves lietām tiek veltīts ļoti daudz laika. Piemēram, daudzi sakārto savas mājas vai ceļ jaunus, un tā ģimenes ligzda paņem pilnīgi visu. Ja agrāk kaut pāris stundas svētdienā cilvēks vēltja baznīcas apmeklējumam vai aizbrauca pie draugiem, apciemoja vecākus un tamlīdzīgi, tad tagad šādiem pasākumiem un pat īsam brīdim attiecībām ar Dievu viņam laika vienkārši neatliek. Tās ir kovida sekas, ka cilvēki kā gliemeži savā čaulā ierāvās un arī netaisās nakt.

Varbūt tās ir bruņas, jo pēdējais laiks liec baidīties no sērgām, kara.

Kovida sākumā bija liels apjukums, arī baznīcas durvis nācās slēgt – dievkalpojumā drīkstēja piedalīties tikai kalpotāji vai labākajā gadījumā līdz desmit cilvēkiem. Arī man kā jebkuram cilvēkam bija satraukums, tajā pašā laikā – iekšēja pārliecība, ka tiksīm tam pāri. Ne pirmo reizi cilvēce, tai skaitā Kurzeme, gājusi cauri dažādiem pārbaudījumiem, mēriem, kariem. Tiksīm pāri, ja turēsimies pie Dieva. Tagad pienācis par kovidu briesmīgāks laiks. Tas karš gandrīz tepat kaimiņos, Ukrainā, ir ļoti postošs. Kad atbrauca pirmie ukraiņi no Harkivas un citām vietām, no skata jau nevarēja reālo pārdzīvojumu redzēt.

„Dievs ir Ukrainā – tur tagad ir Lielā piektdiena un Dievu sit krustā.”

Normāli ģērbti, gandrīz kā tūristi atbraukuši šeit atpūsties. Bet kļūst smagi, iedziļinoties un saprotot, ka šie cilvēki savās mājās ir visu zaudējuši. Daudziem arī kāds tuvinieks nogalēts.

Un tad ir tas mūžīgais jaunatums – kur ir Dievs, kā Viņš tādu ļaunumu pieļauj? Ukraiņi taču ir vēl ticīgāka tauta par latviešiem.

Dievs ir Ukrainā. Tur tagad ir Lielā piektdiena. Ukrainā šobrīd Dievu sit krustā. Tikko pārlasīju Pāvila I. vēstuli korintiešiem. Tajā teikts, ka Dievs izvēlas vājākos,

„Tehnoloģiju attīstība dod lielākas iespējas vairāk izdarīt, bet vienlaikus tā notrulina dzīvīgumu.”

„Mūsu dzīvē daudz kas ir ne tā, kā vajag. Daļēji pie tā paši esam vainīgi, daļēji varbūt citi cilvēki. Bet, ja tikai rakņāsimies, vainīgos meklēdami, tad neko neatradīsim un neiegūsim. Tāpēc skatīsimies uz augšu! Skatīsimies uz Dievu, jo pie viņa var rast visas atbildes,” saka Kuldīgas katoļu draudzes priesteris Vjačeslavs Bogdanovs.

lai apkaunotu lepnākos. Jā, Ukrainas tauta ir stipra ticībā. Caur viņiem Dievs parāda, ka Viņš stāv pāri visam. Arī tajā vistumšākajā, brutālā ārējā pārākuma laikā Viņš ir starp cilvēkiem. Neaizmirsīsim, ka Kristus pēc krustā sišanas trešajā dienā augšāmcēlās. Tā arī notiks Ukrainā. Vispirms nevainīgos Dievs paņem pie sevis. No mūsu skata tur notiekošais liekas ārkārtīgi nežēlīgi, brutāli un ļauni. Bet tieši tādā veidā Dievs paņem labos, atgādinādams, ka Viņš ir tā klints, uz kuras būvēt pamatus, nevis uz kādām īslaicīgām shēmām, kas var kļūt ne tikai par kāda viena apsēsta indivīda, bet visas tautas apsēstību. Ja mums būtu iespēja ieskatīties, kas īsti notiek Kremli ap Putinu, mēs redzētu, ka cilvēks lepojas ar to, kā nav. Tas, ka cilvēks iet uz baznīcu, pārzina reliģiju, vēl nenozīmē, ka viņš ir Dieva cilvēks. Var mest krustu kaut simt reizi – ja sirdī ir ļaunums, nekas nemainās.

Vai Ukrainā notiekošais mainījis Latvijas sabiedrību?

Visu nevar mērīt kilogramos un kilometros vai garumā un platumā. Galvenais, lai paliek atvērta sirds, lai neiestājas vienaldzība. Tas ir tā, kā ar hronisku slimību – sākumā uztraucamies, bet pēc divām nedēļām nomierināmies un sadzīvojam. Nevar ļaut vien-

dzībai pārņemt ne prātu, ne sirdi. Palīdzī, ko vari. Ne tikai Ukrainas kara nomāktajiem, bet ikvienam, kam vari. Mums taču līdzās tik daudz cilvēku, kas nevar savilkt galus kopā. Jāpalīdz ne tāpēc, lai ordeni saņemtu, jo var gadīties, ka pat paldies nepateiks. Kā Jēzus saka: Debesu Tēvs atlīdzinās. Un tā būvēsi to māju, kas netiek ar rokām celta. To mūžības māju. Arī viens cents ir palīdzība. Veikalos ir kastītes, kur cilvēki sametuši pa centam, diviem, kāds varbūt lielāku naudas zīmi iemetis slimajiem bērniņiem. Kopā sanāk daudz.

Gavēņa laikā pirms Lieldienām tiek uzsvērtas trīs lietas: atturība, lūgšanas un žēlsirdības darbs. Pēdējo šajā laikā nemēdz tik ļoti skandināt kā labdarības pasākumus Ziemassvētkos.

Man svarīgi, un es domāju, ka arī daudzi vadās pēc evaņģēlijos Kristus teiktā: nelieciet taurēm sev pa priekšu skanēt, kad labu darbu darāt. Notiek žēlsirdība, labdarība arī ikdienā. Ienāk jauns cilvēks veikalā un redz, kā pensionārs pie augļu vitrīnas skaita naudiņu – diviem sanāks vai tikai vienam. Jaunietis paņem bunti. Vēlāk, kad samaksājis, pieiet pie pensionāra un atdod to bunti viņam. Žēlsirdības darbs atspoguļojas ne tajos banānos, bet pensionāra sirdī, jo

viņš jūt, ka nav aizmirsts, ka nav gluži viens. Reizēm pat banānu bunti nevajag, tikai pieiet klāt un uzsmaidīt. Tā ir gavēņa būtība: caur atturību attīrīt miesu, caur lūgšanām un žēlsirdības darbu – dvēseli. Labdarība notiek klusu un varbūt ne tik daudz, kā varētu.

Par ko runāsit Lieldienu dievkalpojumos?

Par to, lai mēs dzīvotu tā, ka nav kauns skatīties cits citam acīs. Jā, ir jau tādi, kas var melot, acīs skatīdamies. Runa ir par drosmi būt godīgam. Vārdos, darbos, vienam pret otru, bet vispirms jau pret sevi pašu. Tā ir daudzslāņaina tēma, ko var dažādi skatīt. Parasti nav tikai viena tēze, ko pasaka, un viss: „Āmen, ejiet mājās!” Bet dažkārt cilvēkam pietiek ar vienu vārdu, lai iekustinātu. Mācītājs vai cits kalpotājs nerunā tikai tāpēc, ka kaut kā jāpasaka. Svarīgi ir aizskart dvēseles stīgas, lai vārds nonāk līdz klausītājam. Vienalga: uzreiz vai pēc desmit gadiem, jo Dieva vārds nepaliek neauglīgs. Sprediķi vienmēr gatavoju nedēļu iepriekš. Dažkārt ilgi meklēju, ko teikt. Izmeklējos prātā, internetā, grāmatās. Nekas nerodas. Piecas minūtes, pirms jāsāk runāt, pēkšņi ir. Gadījies arī tā, ka visu uzrakstīto nolieku nost, jo, kamēr tiek lasīti fragmenti no Svētajiem Rakstiem, man prātā nākusi pavisam cita atklāsme, un runāju to, ko tajā mirkli Dievs manī ielicis.

Kāpēc cilvēki nāk uz baznīcu? Pienākuma vai ieraduma dēļ, pēc palīdzības vai meklēt atbildes uz kādiem nesaprotamiem jautājumiem?

Ļoti dažādi var būt iemesli. Kādi atnāk tāpēc, ka tā ģimenē ierasts no seniem laikiem. Cits atnāk tāpēc, ka nav, ko darīt, vai arī nav, kur citur iet. Daudzviet laukos baznīca ir gandrīz vienīgais kultūras centrs, kas palicis. Ir cilvēki, kas nāk pēc sirdsmiera. Un kādi gan jau atnāk meklēt atbildes, visbiežāk tie paliek anonīmi, jo nepieiet pie priestera vai draudzes parunāties. Iespējams, ka ir sameklēta atbilde dievkalpojumā vai vienkārši dievnama klusumā.

Ko visiem novēlēsiet Kristus augšāmcēlšanās svētkos?

Novēlējums ir sens un vienmēr aktuāls. Tas pateikts Svētajos Rakstos: „Paceliet savas galvas uz augšu, jo jūsu pestīšana tuvojās!” Skatīsimies uz Dievu, jo uz zemes nevar visas atbildes un svarīgāko atrast.

Kas notika ar manu naudu? Ko darīt tālāk?

Par naudu, uzkrājumiem un zaudējumiem martā Finanšu izglītības nedēļā tiešsaistē sprieda nozares eksperti. Piedāvājam ieskatu sarunā.

Inflācija un procentu likme

Erlands Krongorns, Latvijas Bankas ekonomists:

– Pirms kāda laika ekonomiku spēcīgi ietekmēja pandēmija. Tagad ir Krievijas izraisītais karš Ukrainā. Sākoties karam, izejvielām strauji pieauga cena. Krievija un Ukraina globālajiem tirgiem piegādā daudz resursu. Tajos parādījās panika, un, reaģējot strauji, kāpa cenas.

Baltijā inflācija ir vēl augstāka nekā pārējā pasaulē. Viens no iemesliem – patēriņu groza atšķirības. Esam nabadzīgāki nekā attīstītās valstis. Mūsu patēriņa grozā pārtika un enerģijas preces ir nozīmīgākās, un tām cena kāpusi visstraujāk. Arī

atlīdzība uz vienu nodarbināto Baltijas valstīs aug straujāk nekā citur eirozonā, un tas arī daļēji skaidro augsto inflāciju.

Kā reaģē centrālās bankas? Kredītņēmēji to jau ir pamanījuši – ļoti strauji palielinājas procentu likme. Kāpēc? Augsta inflācija ir bīstama ar to, ka tā var iesakņoties, un tad cīņa ar to kļūst vēl sarežģītāka. Tāpēc rūgtās zāles vajag tam, lai ekonomiku ārstētu.

„Kas var notikt? Pašlaik grūti atbildēt, bet finanšu tirgi uzskata, ka procentu likmes celšana tuvojas beigām. Tomēr ir dzirdēts par problēmām ASV reģionālajās bankās, arī Šveicē.

Akcijas un obligācijas

Andrejs Martinovs, pensiju pārvaldītāja *INVL pensiju fondi* valdes priekšsēdis:

– Pagājušais gads bijis ar mīnusa zīmi. Konsultējot klientus, iesakām piecus septiņus gadus pirms došanās pensijā pāriet uz konservatīvajiem plāniem. Apskatot šādu ieguldījumu plānu ienesīgumu salīdzinājumā ar atskautes indeksu pagājušajā gadā, ir redzams kritums. Galvenais iemesls – negatīva un zema procentu likme tirgos valdīja vairākus gadus. Labā ziņa: likme ir sākusi augt, tirgus sāk atdzīvoties, un pārvaldnieki sāks pensiju līdzekļus ie-

guldīt tieši naudas tirgus instrumentos. Tas visu sabalansēs, un uz priekšu tādu svārstīgumu neredzēsim. Konservatīvie plāni sāks pildīt savu funkciju, nodrošināt minimālas svārstības tajā brīdī, kad cilvēki tuvojas pensijas vecumam.

Šogad vērojama pozitīva dinamika – visticamāk, rezultāti plānos uzlabosies. Inflācija samazinās, bet joprojām ir augsta, un ekonomika mazliet bremzējas. Manas prognozes: centrālās bankas procentu likmi vairs nepaaugstinās. Situācija finanšu tirgos vēl paliks nenoteikta un ar lielām aktīvu cenu svārstībām.

DISKUSIJA

Ieguldīt, bet nezaudēt

Pagājušajā gadā straujā inflācija kopā ar vērtspapīru kritumu iedzīvotāju makus patukšoja, pazemināja arī uzkrājumu vērtību.

Kā šādos apstākļos rīkoties, sprieda Andrejs Martinovs (*INVL pensiju fondu* valdes priekšsēdis), Karīna Kulberga (*Swedbank* privātpersonu pārvaldes vadītāja), Alina Zela (investīciju blogere) un Erlands Krongorns (Latvijas Bankas ekonomists). Sarunu vadīja Finanšu izglītības biedrības valdes loceklis Ivars Bergmanis.

Pastāstiet par savu pieredzi ar finansēm!

Karīna Kulberga (K.K.): – Uzskatu sevi par disciplinētās pieejas piekritēju. Katru gadu februārī veltu laiku tam, lai padziļināti paskatītos uz savām un ģimenes finansēm, saprastu, kam tērējam. Pagājušogad visi jutām saspīlējumus. Februāra beigās kulminēja ar Krievijas iebrukumu Ukrainā. Inflācijas ātrums pieauga, un tas ietekmēja daudzus. Arī mūsu kredīta maksājums kļuva dārgāks. Apzināti sākām pieņemt lēmumus, kurās jomās taupīt, kas ir prioritātes.

Esmu disciplinēta un naudu ieguldu katru mēnesi. Man ir izvēlēti diezgan *agresīvi* plāni. 2021. gadā ienesīgums tiem pārsniedza 20%. Korekcija notika šogad. Mana pārliecība: tam, ko esmu izvēlējusies, atzīmi es likšu ilgtermiņā. Un ilgtermiņā esmu ar tiem apmierināta.

Alina Zela (A.Z.): – Man patika Krišjāņa Kariņa teiktais par vienu mēnesi, kad jāpiesēžas un savas finanses jāizskata. Ir jābūt tādām brīdīm gadā, kad ģimene vai pāris, vai viens cilvēks apsēžas un savas finanses izpēta.

2020. gadā mana ģimene absolūti neplānoti zaudēja ienākumus, bet bija hipotekārais kredīts, jā-

maksā par komunālajiem pakalpojumiem. Sapratām, ka mūsu finansēm slodze nāk no ārpuses, piemēram, pandēmija. Slodze apzināti bija jāmazina. Sarēķinājām, kādas ir obligātās izmaksas – no kā nevaram atteikties. Zinājām cenu mūsu ikdienai: lai varam strādāt, lai bērni var iet bērnudārzā, būtu paēduši. To, kas paliek pāri, varam tērēt šībrīža un nākotnes baudai. Pagājušogad ģimenes izmaksas paaugstinājās par 48%. Katrā ģimenē tas ir atšķirīgi, un tas nenozīmē, ka paaugstināsies katru gadu.

Kāpēc izmaksas auga? Mums ir hipotekārais kredīts, un pieauga eiribora likme, pieauga maksa par pārtiku, komunālajiem pakalpojumiem. Mums ir gāzes apkure, pieauga degvielas izdevumi.

Tā kā mums ir izpildīts mājasdarbs, tas ir, zinājām, kādas ir obligātās izmaksas, mums ir arī *bufferītis* jeb brīvā nauda, ko izmantojam, lai segtu obligāto maksu.

Andrejs Martinovs (A.M.): – Pagājušajā gadā ierīkoju saules paneļus. Manuprāt, kam bija, kur tos ierīkot, visi to izdarījuši. Klausoties deputātu pirmsvēlēšanu izteikumus, ka gāzes nebūs, nopirku malku kamīnam. Pārdevu dzīvokļus. Izskatās, ka tas bija prātīgi darīts. Man parādījās nauda, un ap 90 % to ieguldīju Baltijā akcijās. Pagājušais gads bija labs – esmu izgājis ar ļoti mazu mīnusiņu. Daudzām akcijām, kas saistītas ar lauksaimniecību, cena ir augusi. Vietējais tirgus pagaidām ir miera osta.

Ieguldu kopš 1997. gada – tad biju pavisam jauns puika ar 150 latu algu. Vienu brīdi pietika tikai tam, lai nosegtu izdevumus. Darbā banka algu paaugstināja, un es sāku pa druskai investēt katru mēnesi. Draugi pirka *krutas* mašīnas, bet es ieguldīju. Tagad

Par naudas lietām runāja Latvijas Bankas ekonomists Erlands Krongorns, *INVL pensiju fondu* valdes priekšsēdis Andrejs Martinovs, Finanšu izglītības biedrības valdes loceklis Ivars Bergmanis, investīciju blogere Alina Zela un *Swedbank* privātpersonu pārvaldes vadītāja Karīna Kulberga.

vairs nav problēmu, ja ienākumi pazūd. Es nelielos, bet saku, ka mums vienmēr ir izvēle pēc algas pielikuma jauno līmeni izbūvēt vai turēties pie iepriekšējā un naudu lietderīgi ieguldīt. Ar savu piemēru gribu teikt, ka arī ar maziem ienākumiem ilgtermiņā var uzkrāt diezgan lielas summas. Un tas ir jādara.

Erlands Krongorns (E.K.): – Savam budžetam sekoju cītīgi. Katrā mājsaimniecībā inflācijas līmenis ir cits, jo atkarīgs no patēriņa groza. Lasot, ka varētu būt lieli rēķini, izvēlējos uzkrāt un skatīties, cik lieli tie būs. Ir labi visu laiku atlikt mazas summas. Ieguldīšanai jāsaprotas. Pēdējos gados tie bijuši kā braucieni pa amerikāņu kalniņiem. Ja esi labi sagatavojies, karuselis brauc uz augšu. Nevienam nevēlos no ieguldīšanas atturēt, bet jāzina savu ieguldījumu horizonts.

Domājot par uzkrājumiem, ar ko sākt jauniešiem, kuri nesen sākuši strādāt?

A.M.: – Darīt tā kā es: mēģināt daļu ienākumu investēt – pirkt Baltijā akcijas. Baudīt to, ka va-

rat būt līdzīpašnieki vietējos uzņēmumos, kas kotējas biržā. Ar laiku nebūs problēmu bez līzina nopirkt vidēju mašīnu.

K.K.: – No *Swedbank* datiem redzu, ka jaunieši labi izmanto tādus rīkus kā *Mans budžets*. Jo vairāk šādu ērtu rīku, jo labāk viņi tos pārvalda. Mans ieteikums būtu izveidot paradumu: no katra ienākuma kādu daļiņu regulāri atlikt. Vajadzētu atlikt arī drošības spilvenam, jo izdevumi var gadīties negaidot.

A.Z.: – Ar brīdi, kad ienāk pirmā alga, spēle ir sākusies. Tev ir nauda, kuru vari pārvaldīt. Jauniešiem laiks ļauj kļūdīties, eksperimentēt, izzināt. Jebkurai naudai jādod uzdevums, piemēram, 10% no visiem ienākumiem jaunietis atliek, investē vai uzkrāj drošības spilvenam. Lai vairotu stabilitāti.

E.K.: – Ja tas iespējams, vienmēr vajag veidot uzkrājumus. Dzīvot pēc principa *no rokas mutē* ir ļoti riskanti. Vajag pārdomāt pirms katra pirkuma: „Vai man tiešām tas vajadzīgs?” Var ieguldīt arī izglītībā.

Ja par ieguldījumiem nav zināšanu, ko darīt?

A.Z.: – Pienāca brīdis, kad sapratu: man jāpūpējas par savu naudu nākotnē. Man zināšanu nebija. Informāciju meklēju vietējo banku mājaslapās: ko tās piedāvā, piemēram, kādas ir akcijas, kas tās ir, kur iegādāties. Dienu no dienas izrakstīju sev nezināmus terminus un gūglē meklēju atbildes. Vienā brīdī sapratu – investēšanas stratēģija ir gatava.

K.K.: – Pēc izzināšanas bieži rodas jautājums: „Kāpēc es to nedarīju agrāk?” Avoti, kur meklēt informāciju, ir dažādi: biznesa portāli, saruna ar sertificētu konsultantu. Bet jābūt uzmanīgiem, jo mēdz būt arī krāpnieki.

A.M.: – Man šķiet, ka tas ir vienkārši. Ir universālas bankas, dažas par akcijām Baltijā pat neprasa komisijas maksu. Vajag pieteikties konsultācijai savā bankā. Varbūt ir uzņēmumi, kuru pakalpojumus izmantojat vai kas darbojas tajā jomā, kas jums saprotama, un iegādāties to akcijas.

Nauda ieguldīta, bet puse zaudēta? Kā rīkoties: nogaidīt vai ņemt ārā?

K.K.: – Ja vajadzība ir ļoti spiedīga, tad zaudējumi jāfiksē un nauda jāizņem. Ja ticat, ka ilgtermiņā jābūt izaugsmei, iesaku krituma mirkli pārdzīvot un gaidīt brīdi, kad ieguldījums atgūsies. Ieguldītāju lielākā kļūda: kad visi tirgi ir augšā un ienesīgums ilgi bijis labs, viņi iegulda aktīvāk, jo drosme ir lielāka, bet, kad tirgi ir lejā, kad būtu labākais laiks pirkt, nobīstamies un akcijas pārdodam.

A.Z.: – Ir jāatgriežas pie jautājuma, kādēļ nopirku vai ieguldīju. Ko darīšu, ja cena kāps, ko tad, ja vērtība kritīsies? Tā ir pamata investēšanas stratēģija.

A.M.: – Man nebūs citas atbildes kā tikai pirkt klāt. Protams, zaudēt ir nepatīkami.

SARUNA AR JUBILĀRI

Iet laikam līdzī

„Paskatišos, ko atkal varētu pamācīties, – jebkurā vecumā ir jāiet laikam līdzī. Ja meklē, vienmēr var ko nebijušu un interesantu atrast. Man patīk no jauniem cilvēkiem mācīties un sev kaut ko paņemt,” saka kuldīdzniece Gunta Birze, kura 3. aprīlī nosvinējusi 60. jubileju.

„Man patīk gan sabiedriskais darbs un saskarsme ar cilvēkiem, gan būt dabā – mierā un klusumā,” saka Kuldīgas Sv. Katrīnas draudzes lietvede Gunta Birze.

AUGA PATSTĀVĪGA

Jubilāre dzimusi un augusi Kuldīgā. Jau 12 gadu vecumā smagas slimības dēļ zaudējusi mammu, tas licis agri kļūt patstāvīgai. Abas ar jaunāko māsu galvenokārt uzaudzinājusi vecmāmiņa, jo tētis daudz strādājis, vēlāk nodibinājis jaunu ģimeni. „Tolaik bērni jau no mazotnes tika radināti patstāvīgi veikt darbus mājās, jau no pirmās klases vieni gāja uz skolu,” atceras Gunta. „Būtbūt es biju diezgan nedroša, gribējās atbalstu, bet tāda nebija. Tad nu bija jāķepurojas pašai kā ūdenī iemestam kaķenam. Bērniņā daudz slimoju, bija jāiet uz špicēm. Tagad domāju: kur man tādām mazām, sešgadīgām bērnam bija tā drosme iet vienai pašai. Tās šprīces taču bija diezgan sāpīgas! Bet es gāju, jo ne prātā nenāca, ka varētu vecākiem

neklaut, aiziet kaut kur citur un sameloties.”

DZIMTO SAKŅU VIJUMI

Jubilāre pētījusi dzimtas koku, jo interesē senču saknes. Kādreiz nebija tādas iespējas – ne baznīcu grāmatas pieejamas, ne datubāzes internetā. Mammu nepaspēja iztaujāt, tēvs neko nav zinājis pastāstīt, bet Guntu vēsture ieinteresējusi. Neesot gan viegli izurbties

cauri, ja nav zināmas konkrētas vietas un vārdi. Pagaidām ir tikts līdz 1800. gadam un ir atrastas ziņas par vecāteva vecākiem, kas dzīvojuši Vārdupē, tagadējā Kurmāles pagastā. Savukārt vecāsmātes senči nākot no Ēdoles puses, tad pārcēlušies uz Turlavu. Kad abu ceļi krustojušies, apprecējušies un atnākuši uz Kuldīgu, uzcēlušī savu māju. Te dzimis Guntas tēvs, bet mammas dzimtā

vieta ir Novgoroda. Savulaik daudz ģimenes izbrauca uz Krievzemi, jo cars tur deva brīvzemi. Atgriezās Otrā pasaules kara laikā, kad Novgorodai pāri gāja frontes līnija un latviešiem bija jāizvēlas: uz Vāciju vai atpakaļ uz dzimteni. „Var teikt, ka esmu kuldīdzniece, bet, ja paskatās vēsturē, tad sakņu piederību vienai vietai nevar noteikt.”

KĀ MAMMA UN OMA

Dzimšanas dienas gan bērniņā, gan vēlākos gados svinētas bez lielām arišķībām kā ģimenes svētki. Visspilgtākā bijusi 30. jubilejas dāvana, kad nākamajā dienā pasaulē nākusi meitiņa Laura. Jubilāre izaudzīnājusi četras meitas, diemžēl viena aizsaukta pārāgrī mūžībā. Gunta ir mīļa vecmāmiņa četriem mazbērniem, šogad gaidāms piektais. Par mammu (arī mammuķi, muterīti) viņu joprojām saucot arī meitu bērniņas draugi, kas tagad lieli izauguši, kaut nekādas radniecības nav. Dažkārt jubilāre pieskatījusi mazuļus citās ģimenēs, un bieži vien šie bērniņi auklīti uztvēruši un saukuši par omi.

LIETVEDĪBA UN SARUNAS

Kad Gunta bija maza, viņa gribējusi būt veterinārārste, jo ļoti patikuši dzīvnieki – svešus kaķus uz mājām stiepusi. Pēc mammas aiziešanas šī profesija vairs nešķītusī pievilcīga. Pēc

skolas strādājusi sadzīves pakalpojumu jomā, tad apdrošināšanas kompānijā. Jau gadus desmit Gunta ir Kuldīgas Sv. Katrīnas draudzes lietvede. Amata nosaukums gan neraksturo pašu darbu. Draudzes lietu kārtošana ir tikai daļa no tā. Lietvede ir pirmā, ko cilvēks sastop, draudzes mājā ienākot. Bieži vien tad nākas uzklaut gan priecīgus, gan skumjus stāstus. „Man patīk darbs ar cilvēkiem, sarunas. Labprāt uzklautu, palīdzu ar padomu, ja varu,” tā teic lietvede.

REDZĒJA DEBESĪS

Draudzes darbā Gunta iesaistījies pamazām, par kristietī nav kļuvusi vienā mirklī, taču bērniņā bijis kāds spilgts notikums: „Mācījies otrajā vai trešajā klasē. Mamma bija slimnīcā. Gāju uz skolu gar vecā dzelzceļa slīdēm. Bija skaists rīts, ausa saule. Un pēkšņi debesīs parādījās Dievmāte visā krāšņumā! Es biju pārbijusies, skats uz mūžu palika atmiņā. Tad es neko no tādām lietām nezināju, nesapratu, ka tā ir Dievmāte, jo nebiju tādas bildes redzējusi. Pirms desmit gadiem biju pareizticīgo baznīcā iegājusi – tur es ieraudzīju tieši tādu pašu ikonu. Bet bērniņā nekāda atklāsmē neradās, pārāk maza biju. Kaut kāda nozīme tam tomēr ir bijusi.”

Daina Tāfelberga
Guntas Birzes arhīva foto

DIVI PAR VIENU

Kas ir ciešanas?

Reāls pavadonis dzīvē

Aigars Blūms, dizaina un tehnoloģiju skolotājs, Sv. Katrīnas draudzes lektors:

– Tas ir atvasinājums no darbības vārda *ciest*. Tātad ciešanas ir tad, kad notiek kaut kas tāds, ko grūti paciest, pieciest, vai pietrukst pacietības. Mūsdienās jau esam pieraduši, ka visu var dabūt ātri, vienkārši nemākam gaidīt un būt pacietīgi. Manā jaunībā bija jāiemācās pacietība. Augu padomju laikos, kad neko nekur nevarēja da-

būt. Veikalā pēc maizes bija jāstāvē garā rindā, gadiem ilgi uz dzīvokli un mašīnu jāgaida. Ir Lieldienu laiks, kad simboliski pieminam, kā Krustā sistais Jēzus ar savu upurēšanos mainīja pasaules lietu kārtību. Līdz tam kādam visu laiku bija jācieš. Par mazāko darbību, lietu, notikumu bija jāpurē dzīvnieks. Jālej asinis. Mēs pašlaik dzīvojam eiropeiskā pasaulē, kurā ļoti svarīgi nevienam nenodarīt ciešanas – ne ar vārdu neaizvainot, kur nu vēl ar darbiem aizskart. Nelikt kādam justies slikti. Tajā pašā laikā tepat blakus, pusotras dienas brauciena attālumā, notiek reāls karš, kur

no galina cilvēkus tikai par to, ka viņi tur šajā laikā atrodas. Par ko viņi maksā ar asinīm un ciešanām? Šajā kontekstā var runāt par ciešanu mēru. Katram ir savs sāpju sliekšnis. Ja cilvēks dzīvo tikai šeit un tagad, un tikai fiziskajās dimensijās, tad šī pasaule nemaz tik patīkama vieta nav. Ja mums ir pārļācīgās dzīves sajūta, mums ir vieglāk pieciest. Varam mierīgāk noraudzīties uz tādām emocionāli sāpīgām norisēm kā tuvinieka aiziešana. Varam paši tikt galā ar kaut kādām savām bēdām, jo mērogi mainās, saliekot kopā ar lielākām ķēzām pasaulē. Būtbūt fiziskās

ciešanas novērš domas no emocionālajām, jo sāpe ir tik liela, ka tu vairs nespēj domāt, ka tev nodarīts pāri. Ciešanas ir reāls un pat labs pavadonis dzīvē.

Anestēzijas ciešanām nav. Kaut mēs katrs būtu tik redzīgi, dzirdīgi un pamanītu šos cietējus līdzās. Tikpat svarīgi ir arī ļaut izsāpēt, jo anestēzijas ciešanām nav. Nekas nevar pilnībā noņemt sirdssāpes, ja nomiris tuvinieks, pametis mīļotais cilvēks vai zaudēts kas cits ļoti dārgs. Var vienīgi atbalstīt ar plecu, uz kura izraudāties. Jāizcieš būs tik un tā.

Gribasspēka pārbaudījums

Inese Birģele, psihoterapeite:

– Ciešanas nav tikai smags stāvoklis, fizisks pārdzīvojums, kas izraisījis sāpes. Tās var būt kādas grūtības, mokas kaut ko paciest. Ciešanas ir emocijas, no kurām dzīvē neviens nevar izvairīties, jo mēs visi esam cilvēki un jūtam. Cilvēci jau sen interesējis jautājums, kā izvairīties

no ciešanām. Tiek uzskatīts, ka nevienam netiek uzlikts vairāk, nekā viņš spēj paciest. Ne velti ir teiciens – kas mūs neiznīcina, tas padara stiprākus. Senāk to saistīja ar likteni, kas katram tiek uzlikts. Nezinu, vai tāpēc ir vieglāk ciešanas pārdzīvot. Un nevar nevienam iemācīt, kā no tām izvairīties. Ciešanām ir sava nozīme, jo tās ir tāds sakāpināts emocionāls stāvoklis, kas palīdz attīstīties. Tāds kā virzītājspēks, lai radušās grūtības pārvarētu, lai

neapstātos, neatslābtu, bet cīnītos. Taču ciešanas ne tikai parāda cilvēka garīgo spēku, tās var arī sagraut. Tās ir kā gribasspēka pārbaudījums. Mēdz teikt, ka dzīvot nozīmē ciest. Taču dzīve jau nav tikai ar ciešanām saistīta. Ir tik daudz notikumu, jauku lietu, kuru dēļ ir vērts iziet caur ciešanām. Mēs kļūstam labāki, līdzcieļīgāki, spējam uztvert un saprast citu sāpes, atbalstīt, palīdzēt. Ne vienmēr ciešanas ir dramatiskas, ir jau arī nelieli pār-

dzīvojumi. Dažkārt ciešanas var radīt tādu kā barjeru, ja pats esi kādreiz cietis no kāda pāridarījuma, īpaši bērniņā. Tad cilvēks noslēdzas vai arī viņam rodas vēlme atbēties, varbūt ne tiem, kas darījuši pāri. Tomēr pārsvarā ciešanas cilvēkus padara pieaugušākus, atbildīgākus, stiprākus. Grūtības, kas mūs nav iznīcinājušas, iedod spēku un ļauj uz daudzām lietām paskatīties ar citām acīm. Un atzīt, ka vienmēr ir kāda izeja.

STĀRĶA VĒSTIS

Kopā pieci

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 29. marta līdz 3. aprīlim piedzimuši pieci bērniņi: četras meitenes un zēns.

Vecāki izvēlējušies vārdus Adrija, Madelaina, Amika, Ennija, Gustavs.

BĒRNU VALODIŅA

Trīnes valodas pērlītes mamma krāj telefonā. Te dažas. (3 gadi un 9 mēneši)

Tā nav raudāšana

Mamma saka, lai slēdz ārā *multenes*. Trīne lūdz vēl pēdējo. Mamma nosaka kā parasti: „Labi, vēl pēdējo, bet tad jāslēdz ārā un bez raudāšanas.” Trīne: „Labi. Bet es jau tagad neraudu, es vienkārši kļiedzu, mammīt!”

Neizrāda uz āru

Trīne ar mammu katru vakaru lasa grāmatu. Nu pirms gulētiešanas taisās lasīt grāmatu, ko paņēmušas bibliotēkā. Trīne pie sevis nosaka: „Tētim gan nepatīk lasīt grāmatas.” Mamma iebilst, ka tā jau nu gan nav. Trīne: „Nujā, viņam patīk, tikai viņš to neizrāda uz āru.”

PASAUĻĒ

Kas tā par vietu? 13. kārtā

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

285 metrus garš gājēju tilts, kas oficiāli atklāts 2010. gada 24. aprīlī, taču citu būvdarbu dēļ tam atvērta tikai puse. Pilnībā tas atklāts 18. jūlijā. Tas attēlo cilvēka DNS fragmentu – marģas spirālē vijas ap gājēju celiņu. Tūristi īpaši iemīļojuši skatu laukumus, no kuriem paveras fenomenāls skats uz futuristisku pilsētu. Tilts izgatavots aptuveni no 650 tonnām dubleksa nerūsējošā tērauda un 1000 tonnām oglekļa tērauda, kas izmantotas pagaidu konstrukcijā un palīdz objektam iegūt spirāles formu.

Atbildi gaidām līdz 13. aprīļa 11.00 e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

12. kārtas atbilde: Vasko da Gamas tilts Portugālē.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Vineta Kondraņicka, Taiga Putniņa, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Gunta Folkmane, Daina Gerente, Inese Midrijāne, Ingars Neimanis, Indra Grandava, Rasma Stepe, Andris Drullis.

APSVEICAM! Pirmā ceturkšņa balvu iegūst **Gunta Folkmane**. To var saņemt reklāmas nodaļā.

Konkursu atbalsta veikals Cikāde.

ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 13. aprīļa 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

Kad radies Kuldīgas kultūras centra kamerkoris *Rāte*?

Atbilde: Kuldīgas novada pašvaldība, sadarbojoties ar uzņēmējiem, vasarā dos iespēju strādāt 160 skolēniem.

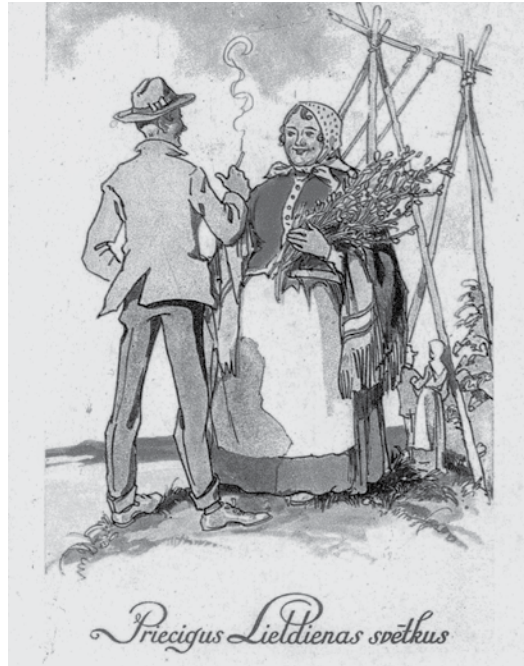
Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Gunta Folkmane, Ingars Neimanis, Rasma Stepe.

APSVEICAM! Pirmā ceturkšņa balvu iegūst **Indra Grandava**. To var saņemt reklāmas nodaļā.

IEVĒRĪBAI! Konkurso uzvarētāji tiek noteikti reizi ceturksnī.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas novadā.

13. jautājums

Kas ir apsveikuma kartītes autors?

Atbildi līdz 13. aprīļa 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

12. jautājuma atbilde:

Skrudas muiža.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Daina Gerente, Gunta Folkmane, Laila Skarpa.

APSVEICAM!

Pirmā ceturkšņa balvu saņem

Daina Gerente. Gaidām jūs reklāmas nodaļā.

ATRODI TEIKUMU!

Meklējiet pilno teikumu *Kurzemniekā* un atbildes līdz 13. aprīļa 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

28. marta laikrakstā: „Gaudi nav bijuši sausi...”

Atbilde: „Nonākam tirkīzila ūdens pludmalē, kur kāds kājāmgājējs mūs uzciēnā ar čorizo – spāņu desu.”

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Daina Gerente, Rasma Stepe.

APSVEICAM! Pirmā ceturkšņa balva tiek **Veltai Višņevskai**. Gaidām jūs reklāmas nodaļā.

IDEJA

Radīt prieku apkārtējiem

Kopš pērnā gada vasaras Kuldīgā darbojas animatoru studija. To izveidojusi Santa Brasla, kura ir izglītības metodiķe Viduskurzemes pamatskolā-attīstības centrā un stāsta, ka šādai idejai viņu pamudinājuši draugi.

„Skolā jau bieži biju iejutusies kādā tēlā, radot pārsteigumu bērniem, taču šādu ideju ierosināja draudzene Jolanta Carjova pēc bērnu darza izlaiduma pagājušajā pavasarī. Tur biju animatora tēlā, un Jolanta pēc pasākuma vaicāja: „Kāpēc ar to nenodarbojies?” Apdomāju un nolēmu, ka varētu pamēģināt,” teic S.Brasla.

IZVĒRTĒ KĀRTĪGI

Nu studijā darbojas gan pašas, gan māšas ģimene: „Šobrīd iesaistāties bezmāju kaķu labdarības akcijā, ko Kuldīgā organizē Vineta Blāķe. Tur esam vairāk nekā desmit dalībnieku, arī uzvelkamo tērpu nu mums ir desmit. Vēl ir daži, kurus izmantojam sezonāli, piemēram, Grinča tērps Ziemassvētkiem.”

Studija darbību sākus ar diviem tērpiem – klauna un raganas. Pārējie atrasti internetā: „Meklējam arī ārpus Latvijas robežām. Vienu brīdī lielāka izvēle bija tērpiem no Krievijas, tagad tos vairs pasūtīt nevaram. Bie-

Šobrīd animatoru studijā ir 10 tērpi. Labdarības akcijā pie Kuldīgas Ziemassvētku egles pērn iesaistījušies arī vairāki cilvēki no malas.

žāk iegādājamiem no speciālām ārzemju mājaslapām un eBay.” Pirms pasūtīšanas skatos citu atsauksmes, tērpu sastāvu, kvalitāti. Svarīgi, lai tas būtu acij tīkams un lai būtu pārlicība, ka saņemšu to, kas attēlā, tāpēc komunicēju arī ar pašu tirgotāju.”

Lielie, trīs metrus garie tērpi esot baltais lācis, zaķis un panda, drīz būšot arī kāds ceturtais, ko pašlaik S.Brasla vēl neatklāj. No parastā izmēra tēliem esot mazais lācis, tēls no multfilmas *Ķepu patruļa*, divas mikipeles un zaķis Bings. Lielā zaķa tēls veidots pēc speciāla pasūtījuma Lieldienām: „Vairāk izvēlamies tādas, ar kuriem varētu apmek-

lēt pēc iespējas dažādākus pasākumus, kā arī dažus sezonālos tērpus.”

S.Brasla gan atzīst, ka vienmēr nākoties ko uzlabot: „Visi mūsu tēli ir nedaudz pārtaisīti – kaut kas pāršūts vai piešūts. To darām gan paši, gan palīdz un iesaistās šuvēja Inga Robežnice un kolēģe Iveta Vēra, kura arī vada mūsu labdarības pasākumus.”

Tērpi tiekot pielāgoti valkātājiem: „Izmēru šiem tērpiem īsti nav. Tos izvēlamies katram cilvēkam atsevišķi, lai katrs savā tēlā varētu justies pēc iespējas brīvāk, kā arī domājam, lai tēls būtu piemērots kādam citam, viņa aizstājējam.”

NĀK PALĪGĀ SALABT

S.Brasla stāsta, ka blakus esot ļoti daudz atsaucīgu un izpalīdzīgu cilvēku, kuri pasākumos nāk palīgā: „Labdarības pasākumā Ziemassvētkos, ko rīkojam pie Kuldīgas Ziemassvētku egles, iesaistījās ļoti daudzi, kuri ikdienā pie mums nemaz nedarbojas. Mēs piedalāmies skolu rīkotajos pasākumos, ejam uz privātajiem pasākumiem – dzimšanas dienas svinībām bērniem un ne tikai. Ar mikipeļēm esam bijuši kāzās – tās toreiz pielāgojām, mikipelei uzvelkot kāzu kleitu kā pārsteigumu jaunlaulātajam pārim. Ir bijis, ka esam klāt brīdī, kad vīrs sievai vēlas no sirds atvainoties, sakot, ka mēs esam vienīgie, kas vēl var palīdzēt salabot. Citas reizes pēc pasākuma ielās izejam arī savam priekam, uzdāvinām pretimnācējiem kādu balonu vai kopā nofotografējamies. Tā arī ir mūsu devīze – būt jūsu priekam. Studiju izveidojām, lai sagādātu prieku apkārtējiem.”

SMAIDA PAT NOSLĒGTĀKIE

Vaicāta, vai ir nepieciešamas kādas iemaņas, pirms tērpā doties uz pasākumu, animatore teic: „Ar lielajiem tērpiem vajag aprast – tajos kurš katrs nevar paikt, jo vajag nedaudz spēka, tāpēc tajos mums iet ģimenes

vīrieši. Taču viegli nav arī parastajos, jo redzamība ir apgrūtināta un tajos ir ļoti karsti. Daudzi interesējas, cik ilgu laiku tērpā atrodamies un vai iespējams uz stundu paaicināt kādā izlaidumā. Pašiem šāda doma ir bijusi, taču īstenojuši to vēl neesam.”

Ilgākais laiks, līdz tērpā jau kļūst pagrūti, esot pusstunda: „Nesen skolā bija pasākums, kur tēlos bija apģērbusies mūsu skolotāji. Pusstundu kopā ar bērniem tajos nodejojām, un pēc tam bija sajūta, kā tikko iznākuši no pirts.”

S.Brasla saka: „Darbojamies arī ārpus Kuldīgas. Lielāku interesi saņemam no Vidzemes. Esam braukuši pa visu Kurzemi, bijuši arī Rīgā.” Aizraujoši esot katrā pasākumā – gan privātā, gan publiskā: „Sadarboties ar cilvēkiem ir interesanti – uz klausīt viņu domas, idejas un redzēt viņos prieku. Ir bijis, ka mūs iepriekš brīdina, ka attieksme varētu būt visāda, taču, pat ja noslēgtākajos cilvēkos varam radīt smaidu, tad mērķi esam sasnieguši.”

Citiem pašlaik tērpi netiekot izīrēti, taču ir doma nākotnē piedāvāt tos bērnu pasākumiem.

Amanda Gustovska
Santas Braslas arhīva foto

PIEDZĪVOJUMU SACENSĪBAS

Pārbauda sevi Bada spēlēs

Kuldīdzniece LINDA ŠLANGENBERGA aizvadītajā nedēļas nogalē Talsu novada Kamparkalnā pirmo reizi piedalījās piedzīvojuma sacensībās *Bada spēles*, ko rīkoja biedrība *Ieskrien mežā (Latvia TrailRace)*.

Kas tās bija par sacensībām? Pastāsti vairāk!

Tas ir *Hunger Games* jeb *Bada spēles*, kur mūs, dalībniekus, ielaida lielā teritorijā. Katra dalībnieka galvenais uzdevums – pēc iespējas ilgāk netikt atrastam un noķertam. Bija divas iespējas – slēpties vai bēgt. Mana opcija bija tikai slēpties, jo neesmu skrējēja, nevaru sacensties ar maratonistiem.

Mežs bija ļoti slapjš, piesnizis. Uz sacensībām dalībnieki bija ieradušies kamuflāžas tērpos, un šajā baltajā laikā bijām kā *uz paplātes*. Ilgi sēžot slēptuvē zem eglēm, aukstums bija jūtams, vēl šodien pēdas šķiet nosalušas. Taču sajūtas bija labas, nekad iepriekš tik ilgi nebiju vērojusi dabu. Nekad nebiju domājusi, ka maksāšu par to, lai mani mežā meklē (smejas). Šī pieredze bija interesanta. Arī pavērot citus dalībniekus, kādi viņiem bija tērpi. Bija tādi, kuri tos bija sagatavojuši tā, ka notupstoties izskatās kā zāles ču-

piņa.

Cik daudz dalībnieku piedalījās?

Biju vienīgā no Kuldīgas. Šogad ap 70 bija tie, kuri gāja slēpties. Ķērāju bija ap desmit. Tie dalībnieki, kurus noķēra pirmajā vai otrajā raundā, varēja iet palīgos meklēt citus dalībniekus. Vienu brīdi spēles laukumā bija tā, ka vairāk bija ķērāju nekā to, kuri slēpjas.

Kāds bija tavs rezultāts pirmajās Bada spēlēs?

Mans mērķis bija *izdzīvot* vismaz vienu raundu. Neizdevās. Vajātājs ar segvārdu *Kebabs* mani atrada pusstundu pirms pirmā raunda beigām jeb līdz pirmajai imunitātes stundai. Sabēdājos. Taču notvertajiem bija iespēja atgriezties, piedaloties ātrajā spēlē, kurā noteiktā laukumā bija jāatrod seši objekti. Man paveicās, visus atradu un varēju atgriezties. Saņēmu savu GPS ierīci un devos atpakaļ mežā.

Otrajā raundā man bija ļoti

„Ļoti labs bonuss, ja proti lasīt karti. Es to nepazīstu, tāpēc gāju uz labu laimi,” par dalību *Bada spēlēs* saka Linda Šlangenberga.

Dalībnieki startam gatavi, Linda – pirmā no labās.

labs slēpnis, bet kļuva ļoti auksti, pat zobi sāka klabēt, apavi bija slapji. Sēdēju saplūduši ar dabu. Netālu esošā vāvere pat mani nemanīja. Tad nolēmu latvīties uz priekšu. Noķēra. Būtu vēl vismaz pusstundu pasēdējusi, varbūt būtu tikusi uz trešo raundu. Kopā spēlē pavadīju astoņas stundas, citi – ilgāk.

Spēles laikā nevarēja izmantot mobilo telefonu. To vajadzēja ielikt ūdensnecaurlaidīgā maisiņā un aiz-

līmēt. Jebkurā laikā spēles rīkotāji varēja paprasīt parādīt telefonu, lai pārlicinātos, ka tas netiek izmantots. Varēja izmantot karti.

Kādēļ nolēmi pieteikties šai spēlei?

Mani interesē visādi pasākumi, kas saistīti ar dabu. Pirms gada uzzināju, ka notiek arī šāda spēle. Tā notiek divreiz gadā: pavasarī un rudenī. Biju pieteikusies rudens spēlei, bet apstākļu dēļ pārcēlu uz pavasari. Internetā lasīju pieredzes

stāstus no dalībniekiem, iedvesmojos, kā vajag ģērbties. Aizrāvos. Tagad nedaudz ir tukšuma sajūta – piedzīvojums ir beidzies. Jāgaida nākamais.

Ko secināji, kas jāņem vērā, piedaloties nākamreiz?

Man vajag piestrādāt pie fiziskās sagatavotības. Piedaloties jūt, ka ikdienā ar tādām lietām nenodarbojies. Nākamreiz vilkšu biežāku apģērbu. Piedalīties var ikviens, tikai jāmeklē labi nomaskēties.

VOLEJBOLS

Nakts turnīrā – 13 komandas

Skrundas *mix* nakts turnīrā volejbolā uzvarēja komanda *Balz*, bet kopumā piedalījās 13.

Uzvarētāju komandā spēlēja Dāvis Storkis, Kristers Niks Ērglis, Laura Danenberga, Igors Kristers Bolsunovskis. Otrā vietu izcīnīja vienība *Upenīte* (Andris Liseckis, Ēriks Kričaks, Oskars Kožarenoks, Ance Jegore, Jānis Demčuks), bet trešo – *Labākie* (Edgars Rutkis, Kristina Iškrostenska, Arta Sikuriņeca, Jevgenijs Sikuriņecs).

Nakts garumā komandas cīnījās par atbalstītāju sarūpētajām balvām. Sporta zāles tribīnes bija pārpildītas gan ar spēlētājiem, gan viņu atbalstītājiem. Par atmosfēru un mūziku rūpējās Māris Tuleiko.

Pēc grupu turnīra spēlēm bija pārtraukums, tā laikā visi varēja skatīties Ivo Perševica videoapskatu par iepriekšējo nakts turnīru volejbolā. Notika arī tā saucamo apakšīņu konkurss, tajā uzvarēja D.Storkis.

Mirkļis no spēlēm.

SPORTA KALENDĀRS

- 8.IV 11.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Kuldīgas novada atklātā čempionāta fināls **VOLEJBOLĀ** vīriešiem.
- 15.IV 10.00 sporta namā (Virkas ielā 13) – pasākums **LIELDIENU ZAĶIS**.
- 15.IV 11.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Kuldīgas novada atklātā čempionāta fināls **TELPU FUTBOLĀ**.
- 25.IV 10.00 Krauļu priedēs – Kuldīgas novada skolu sacensības pavasara **KROSĀ**.
- 26.IV 17.30 Krauļu priedēs – **SKRIEŠANAS** seriāla *Kuldīgas aplī* 2. kāрта.

TELPU FUTBOLS

Pašvaldība atbalsta *Nikeru*

Kuldīgas novada domes sēdē deputāti piešķīra līdzfinansējumu – 15 000 eiro – biedrībai *Es par futbolu*, lai komanda *Nikers* varētu piedalīties virslīgas čempionātā 2023.–2024. gadā.

Pašvaldība bija saņēmusi biedrības *Es par futbolu* iesniegumu, kurā tā lūdza līdzfinansējumu – 28 000 eiro – dalībai Latvijas Futbola federācijas telpu futbola virslīgas čempionātā 2023.–2024. gadā.

Biedrības komanda *Nikers* sekmiņi aizvadīja 2022.–2023. gada sezonu. Dalība virslīgā ļāva komandai aizvadīt kvalitatīvu treniņu procesu. Šajā sezonā bija piesaistīti divi spēlētāji no Ukrainas un viens no Latvijas labākajiem telpu futbola treneriem Vitālijs Voskāns.

Biedrības plānos ir startēt arī 1. līgas čempionātā un, piesaistot treneri, veidot bērnu un jauniešu treniņu grupas, kuras startētu telpu futbola jauniešu čempionātos.

Papildu futbolam izveidota stabila *Nikera* TV komanda, tā atspoguļo ne tikai komandas pasākumus, bet arī citas novadā notiekošās sporta sacensības. Spēļu tiešraidēs savus spēkus komentēšanā iemēģina Kuldīgas jaunieši, kuriem patīk televīzijas projekti un ar to saistīti pasākumi. Arī turpmāk klubs paredzējis uzturēt un pilnveidot TV komandu, lai tā būtu laba platforma jauniešiem, kuriem interesē tiešraīžu filmēšana un komentēšana.

Nikers plāno klubā iesaistīt vairāk nekā 60 futbolistus no visa Kuldīgas

novada.

2022.–2023. gada sezonā kopējais pašvaldības līdzfinansējuma apjoms biedrībai – 21 000 eiro, no tiem 6 000 eiro piešķirti konkursā par pašvaldības līdzfinansējumu sporta klubiem 2022. gadā, bet 15 000 eiro – ar Kuldīgas novada domes sēdes lēmumu.

2023.–2024. gada sezonas budžets sastāda 80 500 eiro, tāpēc biedrība lūdza pašvaldību finansiāli atbalstīt. Izvērtējot pašvaldības 2023. gada budžeta iespējas, līdzīgi kā pagājušajā gadā pašvaldības atbalsts kopumā būtu 21 000 eiro, no tiem 6 000 eiro jau piešķirti konkursā par pašvaldības līdzfinansējumu sporta klubiem 2023. gadā, savukārt par 15 000 eiro atbalstu lēma deputāti.

FLORBOLS

Sacensības skolēni

Kuldīgas novada skolu sacensībās florbolā 2009.–2011. g. dzim. grupā piedalījās četras komandas.

Uzvarēja Vārmes pamatskola (Adriāns Nespļaks, Kristaps Blumbergs, Kristers Buivids, Marks Bergkinds, Jānis Plāts, Renārs Druvaskalns, Dāvids Bergkinds, Roberts Ķemlers, Gustavs Keišs).
Otro vietu izcīnīja V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskola (Filips Caune-Beijers, Lauris Eglītis, Markuss Gūtmanis, Taivo Atmats, Raiens Polis, Markuss

Ibergs, Raivis Uzars, Kārlis Freimanis, Gustavs Preiss, Roberts Serpāns, Rolands Lūks, Inguss Kukulītis).

Trešo vietu ieguva Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskola (Henrijs Inapšs, Rihards Šternbergs, Mārtiņš Freimanis, Nīls Alsbergs, Elviss Megnis, Gustavs Korāts, Alekss Guntis Jāvālds).

SPORTA ORGANIZĀCIJA

Paaugstina maksu

Kuldīgas novada domes sēdē deputāti apstiprināja sporta skolas maksas pakalpojumu izcenojumus. Tie spēkā stājas no 1. aprīļa.

Deputātiem finanšu komitejā Kuldīgas novada sporta skolas direktors Agris Kimbors skaidroja, ka kopumā cenas pieaugušas līdz 20%.

Piemēram, par sporta zāles izmantošanu Kalna ielā pieaugušajiem par 60 minūtēm tagad jāmaksā 20 eiro (pirms tam 16,53 eiro); par baseinu – 5,00 eiro (4,13 eiro), bet par manēžu – 3,00 eiro (2,48 eiro).

Plašāk par cenām sporta skolas mājaslapā: www.kuldigasports.lv.

LIELDIENU DIEVKALPOJUMI

Kuldīgas Sv. Annas baznīcā: 7.IV 11.00 Lielā piektdiena, 7.IV 19.00–8.IV 6.00 Svēto Rakstu lasījumi, 9.IV 8.00 Lieldienas.

Kuldīgas Sv. Katrīnas baznīcā: 6.IV 18.00 Zaļā ceturtdiena (ar svēto vakarēdienu), 7.IV 18.00 Lielā piektdiena (ar svēto vakarēdienu), 8.IV 18.00 Klusā sestdiena, grēksūdzes dievkalpojums, 9.IV 7.00 Lieldienu dievkalpojums ar procesiju un svēto vakarēdienu.

Kuldīgas baptistu baznīcā 7.IV 11.00, 9.IV 6.00, 9.IV 11.00.

Kuldīgas metodistu baznīcā 9.IV 11.00 Lieldienas.

Kuldīgas Sv. Trīsvienības katoļu baznīcā: 6.IV 19.00 Lielā ceturtdiena, 7.IV 17.00 Lielā piektdiena, 8.IV 20.00 Kristus augšāmcelšanās svētku priekšvakars, 9.IV 9.00 Lieldienas.

Skrundas baznīcā 6.IV 18.00 Zaļā ceturtdiena, 7.IV 11.00 Lielā piektdiena, 9.IV 11.00 Lieldienas.

Alsungas Sv. Miķeļa baznīcā: 6.IV 17.00 Lielā ceturtdiena, 7.IV 14.00 Lielā piektdiena, 8.IV 17.30 Kristus augšāmcelšanās svētku priekšvakars, 9.IV 12.00 Lieldienas.

Ēdoles baznīcā 10.IV 11.00.

Gudenieku Sv. Jāņa baznīcā 7.IV 12.00.

Īvandes baznīcā 9.IV 11.00.

Kabiles baznīcā 9.IV 10.00.

Lēnu baznīcā 9.IV 15.00.

Lipaiņu baznīcā 9.IV 14.00.

Rendas baznīcā 7.IV 12.00, 9.IV 10.00.

Rudbāržu baznīcā 9.IV 10.00.

Sv. Pētera Klosters baznīcā 9.IV 11.00.

Usmas baznīcā 9.IV 12.30.

Valtaiņu baznīcā 9.IV 13.00.

Vārmes baznīcā 9.IV 10.00.

KULDĪGĀ

Semināra parkā (Smilšu ielā 14) 9.IV 12.00 Lieldienu labdarības akcija Kuldīgas bezmāju kaķiem. Olu ripināšana, olu kaujas, foto, loterija un citi pārsteigumi. Līdzī jāņem oliņa un barība kaķiem.

Uzmini grāmatas pirmo teikumu!

Šogad 27. martā pirmo reizi svinēta Eiropas Rakstnieku diena. Tai par godu Eiropas Savienības māja kopā ar Rīgas Centrālo bibliotēku izveidojusi spēli *Reiz bija...*, ko skolēni un pieaugušie varēja izspēlēt Kuldīgas bibliotēkā.

MEKLĒ PAREIZO

Spēli vadīja informācijas tīkla *Europe Direct* Kuldīgas centra pārstāves Maija Jankovska un Krista Jansone. Uzdevums bija 24 populārām Eiropas Savienības bērnu grāmatām prognozēt pirmo teikumu, uz ekrāna apskatot vien vāku, nosaukumu un izcelsmes valsti. Teikums jāuzraksta uz kartītes. Visi varianti, kurā iekļauts īstais pirmais teikums, tika nolasīti, un katram bija jābalso par vienu variantu – īsto. Tas, kurš to spēja atminēt, ieguva divus punktus, savukārt tie, kuri balsoja par cita uzrakstīto variantu, ieguva punktu no katra balsotāja.

Stāsta M.Jankovska: „Eiropas Rakstnieku diena rīkota ar mērķi bērnos un jauniešos radīt interesi par grāmatām. Salīdzinot ar citām vietām, Eiropas rādītāji lasītprasme nav tik teicami. Spēle *Reiz bija...* radīta ar domu, lai

Uz otro daļu ieradusās skolotājas, lai pārbaudītu zināšanas literatūrā un noskaidrotu, cik interesanta šī spēle ir bērniem un arī pieaugušajiem.

jauniešiem rastos interese kādu no tām 24 grāmatām izlasīt.”

No rīta uz spēli bija ieradies 31 skolēns, pārsvarā no Kuldīgas vidusskolām: „Ar jauniešiem

gāja ļoti interesanti – katrs izdomājis diezgan atraktīvu teikumu, lai kāds uzskatītu, ka tas var būt īstais variants, tāpēc bez punktiem nepalika neviens.” Lielāko

pārsteigumu raisījis poļu autoru grāmatas *Būt kā tīģerim* pirmais teikums, kas sākas ar izsaucienu: „E-hei!” To atminējuši vismazāk dalībnieku.

Vadītājas izraudzījās arī simpātiju balvas ieguvēju: „Tā kā pirmajā daļā dalībnieku bija daudz, lai aizpildītu viņu laiku, kamēr atbildes apkopojam, uzdevām izdomāt kādas mūsu pašu izvēlētas grāmatas pirmo teikumu. Balvu ieguva tas, kurš mums ar Kristu visvairāk patika. Izvēle bija grūta, tomēr beigās balvu iedevām ne ļoti filozofiskam teikumam, bet tādām, kas šķita laikmetīgas. Tas skanēja tā: „*Karoc' bij' tā* – dzīvoja 11 princešes, un ārā sniga sniegs.””

GANĀ ATRAKTĪVA VISĀM PAAUDZĒM

Spēles otrā daļa nebija tik plaši apmeklēta, taču atnākušie atzina, ka tā ir pietiekami atraktīva,

lai spēlētu gan bērni, gan jaunieši, gan pieaugušie. Visvairāk punktu ieguva I.Zeberīņa Kuldīgas pamatskolas skolotāja Ilva Hartmane: „Atnācu paskatīties, kā ir spēlēt pašai. No rīta biju ar pirmās un otrās klases bērniem – viņiem ļoti patika, un varu apstiprināt, ka spēle ir labs sākums, lai bērnos rastos vēlme kādu no šīm grāmatām izlasīt. Arī mēs palasījām vienu spēlē iekļauto – *Meitene, kas uzkāpa uz maizes klaipa*, un bērni paši to izvēlējās.” Vadītājas secina, ka spēle ir interesanta un izklaidējoša arī pašām un labprāt to novadītu arī kādam darba kolektīvam.

Nākamnedēļ Kuldīgas bibliotēkā par godu Eiropas Rakstnieku dienai izstādē varēs apskatīt visu *Pepijas Garzeķes* tulkoto versiju kolekciju.

Amandas Gustovskas teksts un foto

VESELĪBA!

Kā atpazīt bīstamu dzimumzīmi?

Latvijā katru gadu melanoma jeb ādas vēzis tiek atklāts vairāk nekā 200 cilvēkiem un no šīs saslimšanas mirst aptuveni 80 cilvēku. Šis ir viens no agresīvākajiem ādas vēžiem, un mirstība ir augsta.

„Ir vērojama tendence, ka uzmanība ādas veidojumiem, dzimumzīmēm pārsvarā tiek pievērsta vasarā, kad āda pakļauta intensīvākam ultravioletajam (UV) starojumam,” saka ārstnieciskais Arturs Lapsiņš. „Sekot tiem līdzī pašiem ir viegli, jo mūsdienīgu tehnoloģijas ļauj aizdomīgus veidojumus novērot attīstībā, tos fotografējot ar mobilo telefonu. Attēli īpaši noderēs dermatologa vizītes laikā, lai ātrāk un efektīvāk noteiktu ārstēšanu.”

KĀ ATPAZĪT?

Uzreiz pēc mazgāšanās spoguļi apskatiet visu ķermeni! Divi galvenie paņēmieni ādas veidojumu novērtēšanai ir metode ABCDE un *neglītā pilēna*. Pirmajā me-

todē izvērtē veidojuma simetriskumu, robežu, krāsu, izmēru un izmaiņas. Veidojums var kļūt tumšāks, mainīt krāsu vai pat būt ar dažādu krāsu apvidiem. Nekaitīga dzimumzīme ir apaļa vai ovāla, ar gludām malām, bet ļaundabīgs veidojums – neskaidrām robežām, asimetrisk. Pamanot, ka tas mainījis formu vai izskatās nevienmērīgs, kļuvis lielāks un citādāks, dodieties to pārbaudīt!

Neglītā pilēna metode darbojas līdzīgi, un, ja veidojums ļoti atšķiras no citiem un uz to fona izceļas, arī to vēlamā pārbaudīt. Ļoti bīstami ir tādi veidojumi, kuru virsmā bez traumas veidojas kreveles, ir asiņošana, – tie jāpārbauda nekavējoties. Daudzas pazīmes var liecināt par

melonomas, bazaliomas vai cita ādas vēža attīstību. Tās ir dzīvībai bīstamas ādas slimības, taču ir vieglāk ārstējamas un pat pilnīgi izārstējamas, ja tiek atklātas laikus.

LABDABĪGAS DZIMUMZĪMES

Dzimumzīmju veidošanās saistīta ar vairākiem faktoriem, piemēram, ultravioletā saules starojuma ietekmi uz ādu. Uz pieauguša cilvēka ādas parasti ir 10–40 dzimumzīmju, bet dažkārt skaits var sasniegt 100 un vairāk. Cilvēkiem ar ļoti daudzām dzimumzīmēm ir lielāks risks saslimt ar melanomu, un tā var veidoties gan no dzimumzīmēm, gan ādā citviet.

Vairāki pētījumi liecina, ka lieļa nozīme ir UV starojumam arī

bērniem, kuri biežāk saskārušies ar saules apdegumu, piemēram, ceļojumos. Pusaudžiem raksturīga dzimumzīmju pigmentācija, un tās aug strauji, katra četras piecus gadus, pēc tam augšana parasti apstājas.

NOŅEMŠANA

Ļaundabīga ādas veidojuma gadījumā ārsts izvērtē, vai turpināt to uzraudzīt un pacientam nākt uz atkārtotu vizīti vai no veidojuma uzreiz atbrīvoties. Visbiežāk tie tiek noņemti, ķirurģiski izgriežot jeb ar ekscīziju. Pēc tam notiek histoloģiskā pārbaude.

Ja veidojums ir skaidri redzams ādas virsmā un labdabīgs, to var noņemt ar lāzeri, šķidro slāpekli vai speciāliem medikamentiem.

Ja pirms ārstniecības nav bijusi biopsija, tad var nebūt iespējams noteikt, vai veidojums bijis labdabīgs, tādēļ pirms tam bieži tiek veikta biopsija.

KĀ ĀDU PASARGĀT?

Karstās vasaras dienās uzturēties ēnā, izvēlēties apģērbu ar garām piedurknēm un garām bikšu starām, lietot cepures ar platu malu, kas noēnos seju. Nedrīkst aizmirst par jutīgo ādu ap acīm, ko pasargās saulesbrilles.

Turpretim ikdienas higiēnā tāpat kā zobu tīrīšana būtu jāievieš saules aizsargkrēms. Aizsardzību var nodrošināt tāds, kurā ir UV starus bloķējošas vielas, un tos apzīmē ar SPF – saules aizsardzības faktoru.

PĀRDOD

Pārdod **METĀLA JUMTUS** un noteksistēmas no ražotāja. Cena: no 6,50 EUR/m². Tāl. 20211377.

ARAMZEMI (20ha), Cena: 7500 EUR/ha. Jāmaiķos, Turlavas pagastā. Tāl. 26803357.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes skaidu **BRIKETES** (255 EUR/paleta), klučišus (115 EUR/1,3 m³ maiss). Tāl. 26651831 vai www.vevers.lv. Sadarbojamies ar sociālajiem dienestiem.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**. Ilgi deg, mazs pelnu atlikums, 250 EUR par paleti + piegāde. Tāl. 20331463.

SIA **AJG plus** pārdod sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tāl. 29399939.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tāl. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tāl. 27885688.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tāl. 29428876.

Pārdod ar piegādi skaldītu **MALKU**, 3 m meža malku, zāģētavas atgriezumus. Tāl. 29249578.

Pārdod skaldītu un kluču **MALKU**. Tāl. 25607959.

Sausu **MALKU**. Tāl. 29254530.

Pārdod **VASARĀJU SĒKLU**: zirni 'Manager' C2, kvieši 'Taifun' C2, auzas 'Albatros'. Padures pag. SIA *Upeskalni AB*. Tāl. 29120907.

Pārdod **KARTUPEĻUS** 'Vineta'. Skaldītu un kluču **MALKU**. Tāl. 26821553.

Sēklas lieluma **KARTUPEĻUS**. Dažādas agrās un vidējās šķirnes. Bezmaksas piegāde, pērkot 100 kg. un vairāk. Tāl. 24976880.

BIŠU SAIMES ar inventāru. Atlaides. Tāl. 29462671.

PIEMINEKĻI, KAPU APMALES, FUTLĀRI. Atsākam sezonu, cenas palikušas iepriekšējās – nemainīgi zemas. Gaidām jūs Skrundā, Liepājas ielā 20. Tāl. 29533360.

DĒĻUS, ĶIEĢEĻUS. Tāl. 20276661.

Pārdod **AUZAS**. Tāl. 26648839.

Lopbarības **GRANULAS**. Tāl. 29254530.

9 mēn. vecas brūnas un baltas **DĒJĒJVISTAS**. Bezmaksas piegāde, pērkot 10 gab. un vairāk. Tāl. 24976880.

KŪTSMĒSLUS, TRŪDZEMI, kūdru, mulču maisos. Tāl. 29560885.

TRŪDMĒSLUS, 4 EUR par maisu. Tāl. 28789723.

PĒRK

Vietējais mežsaimniecības uzņēmums pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS** – izcirtumus, jaunaudzes, briestaudzes. Interesē dažāda lieluma platības. Augstākā cena reģionā. Tāl. 25731315.

Mežu, lauksaimniecības **ZEMI**. Tāl. 29386009.

Nopirkšu **MEŽU AR ZEMI** vai lauku viensētu. Tāl. 26157008.

Izcirstus **MEŽUS** (3000 EUR/ha), cirsma, lauksaimniecības zemi. Tāl. 28282021.

MEŽUS, cirsma, malku. Tāl. 26544462.

TRAKTORUS un lauksaimniecības tehniku. Tāl. 25357742.

Visu veidu **PADOMJU TEHNIKU**: kombainus *Niva, Jeņisej*; automašīnas *GAZ, ZIL, MAZ, KamAZ, KrAZ*; kāpurķēžu traktoros *DT-75, 74, T130, T150, T170*; ritenetraktoros *T150, T40AM, MTZ80, 82, JUMZ*; ekskavatorus *EO*. Tūlītēja samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu. Tāl. 27347347.

Autokapsēta pērk un noraksta **NO LIETOTAS AUTOMAŠĪNAS** līdz 3,5 tonnām. Samaksa tūlītēja. Tāl. 27347347.

SIA *AIBI* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS**, jērus, zirgus. Iepērkam arī bioloģiskos lopus. Samaksa tūlītēja. Tāl. 20238990.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* pērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tāl. 29434034.

Briežu **RAGUS**, braucu pakal. Tāl. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tāl. 22728888.

PĒRKAM

Augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa;

- Meža īpašniekiem:**
- Veicam bezmaksas konsultācijas;
 - Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsma iestigošanā;
 - Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

SVEASKOG

BEZ MAKSAS atīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības. **PĒRK** zarus, cirsma atlikumus, šķeldojamo materiālu.

☎ 25 622 293

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA rīko A, B, BE, C, CE un 95. K kursus. Pieteikties pa tāl. 29182826, 29491388.

Sertificēts **TAKSATORS** profesionāli izgatavos inventarizācijas lietu jūsu mežam. Cena: 60 EUR! Piedāvājam arī **MEŽAUDZES** novērtēšanu, cirsma dokumentācijas sagatavošanu, īpašuma robežu, kupicu ierīkošanu un atjaunošanu, bezmaksas konsultācijas. Strādājam visā Latvijā! Tāl. 25731315.

APAuguma NOVĀKŠANA, izvešana, šķeldošana. Labi maksājam. Kā arī citi ekskavatora pakalpojumi. Tāl. 26182166.

Veicam visu veidu **JUMTA UN BŪVNIECĪBAS** darbus. Tāl. 26844885.

JUMTA KONSTRUKCIJU UZSTĀDĪŠANA, jumtu maiņa, fasādes siltināšana un citi darbi, piegādājam materiālus. Tāl. 26228521.

Zāģē un skalda **MALKU**. Tāl. 29402125.

Zāģē, skalda, krāmē **MALKU**. Tāl. 25916221.

Ātri un lēti ierīkos **DZIĻURBUMU**. Tāl. 29605105, 28205914.

LĪDZJŪTĪBAS

*Kaut pa vistālāko ceļu
Viena aizgāji māt,
Es vienmēr būšu tev līdzās,
Tu vienmēr būsi man klāt.*

/I. Rudene./
Māmiņu viņsaulē pavado, izsakām līdzjūtību Aigaram Raģim.
SIA *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* kolektīvs

*Klusa paliek māja, sēta,
Klusa tēva istabiņa:
Nav vairs tēva mīļo soļu,
Nav vairs tēva padomiņa.*

/T. dz./
Skumjā brīdī esam kopā domās ar Aivi Bucī, tēti zaudējot.
SIA *Vikotrans* darbabiedri

VĒLAS ĪRĒT

Meklēju **DZĪVOKLI** īrei Kuldīgā vai tās tuvumā. Tāl. 26030350.

VAJADŽĪGI

SIA *Firewood processing*, reģ. nr. 41203052148 piedāvājam darbu **AUTOVADĪTĀJAM** CE kategorijā, 95. kods. Alga: 1200–1500 EUR. Tāl. 26018173. Fotogalerija: www.307.lv/5675.

Nākamais laikraksta numurs iznāks **otrdien, 11. aprīlī**.
Sludinājumus un reklāmu tam var iesniegt
līdz **ceturtdienas, 6. aprīļa, 12.00**.

Jaundzimušajiem dāvina zābaciņus

Biruta Benķe Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļai dāvāja kasti ar tamborētiem zābaciņiem mazuļiem.

Kuldīdzniece Biruta Benķe pirms Lieldienām Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļai uzdāvināja kasti ar pašas tamborētiem zābaciņiem jaundzimušajiem.

„76 gados tamborēt ir vieglāk, adīt – sarežģītāk. To daru jau kādu piekto gadu. Pirms Ziemassvētkiem uzdāvināju 50 pārus, janvārī – 30, tad solīju, ka būs arī uz Lieldienām,” pastāstīja B.Benķe. „Tagad sākas pavasara darbi, jāstrādā siltumnicā un vēl citas lietas dārzā jādara, tamborēšanai vairs nebūs laika.”

Inta Jansone, Lailas Liepiņas foto

LAIKAZIŅAS

Mānīgi mainīgais aprīlis

Lai arī gaiss iesilst pamazām un naktīs temperatūra nokrīt teju līdz nullei, Lieldienas būs pārsvarā saulainas un sausas, bez ievērojamiem nokrišņiem un stiprām vēja brāzmām.

Pagājušās nedēļas nogalē, kā ierasts aprīļa sākumā, notika tradicionālās Putnu vērošanas dienas. Šogad migrācija notiek agri, bet pamazām, pirmie migranti jau sāka atgriezties februārī, bet sala dienās pierima. Ar masveidīgu atgriešanos gājputni nesteidzas, un tas norāda, ka vēl gaidāmi nepatīkami laikapstākļi. Dabas vērotājs Vilis Bukšs savā blogā norāda, ka pirmie cūruļi iedziedājuši jaunā mēnesī – tā ir zīme, ka pavasaris būs garš un salīdzinoši vēss. Šajā ziņā aprīlis pēc būtības ir nepastāvīgs. Arī meteorostaciju novērojumi vēl neliecina par strauju siltā gaisa ieplūšanu. Līdz mēneša vidum gaidāmi nokrišņi gan lietus, gan

reizēm arī slapja sniega veidā. Temperatūra robežās no –5 grādiem dažās naktīs līdz +15 saulainajās pēcpusdienās. Kopumā šis mēnesis gan nokrišņu, gan temperatūras ziņā turēsies tuvu normām, varbūt būs mazliet vēsāks, taču vidējo rādījumu var izlīdzināt straujš temperatūras kāpums, kad līdz ar mēness fāžu maiņu dienas laikā termometra stabiņš pakāpsies tuvu +20 grādiem un pat augstāk.

Viduskurzemē rīt pēcpusdienā gaiss iesils līdz +9 grādiem, naktī temperatūra zemāk par nulli vairs nenokrītīs. Turpmākajās dienās būs vēl par dažiem grādiem siltāks. Svētku dienas lielākoties saulainas un sausas ar nelielu mākoņu daudzumu. Taču pavasarīgās noskaņas var mazināt lēns Z/ZA vējš, bet pat brāzmās ziemelis nebūs stiprāks par 8 m/sek.

Daina Tāfelberga

VĀRDADIENAS

No 8. līdz 15. aprīlim

- 8. Dana (2416), Dans (295), Danute (319), Edgars (15 552)
- 9. Valērija (2806), Žubīte (4), Alla (5360)
- 10. Anīta (9328), Anītra (122), Annika (362), Zīle (46)
- 11. Hermanis (182), Vilmārs (239)
- 12. Jūlijs (203), Ainis (615)
- 13. Egīls (1439), Egīls (598), Nauris (2170)
- 14. Strauja (4), Gudrīte (5)
- 15. Aelīta (486), Gastons (58)

Populārākie: Anīta un Edgars.

Labāk vārdā, ne iesaukā

Dana Korņejeva, kuldīdzniece, strādā uzņēmumā *Bucher Municipal*:
 – Vārds Dana slāvu kultūrā nozīmē *senās ūdens dieviete*, tāpēc arī vairāku Austrumeiropas upju nosaukumos ir burti *d* un *n*. Šādu vārdu man izvēlējās mamma. Viņa gribēja īsu vārdu, jo uzvārds ir diezgan garš. Man ļoti patīk savs vārds, tas ir viegli izrunājams un skaidrs, bet ir bijuši gadījumi, ka mani pārdēvē par Daci vai Dainu. Par Daci mani nosauca vienās sacensībās, kur vārdus pierakstīja ar roku, tā, iespējams, rokraksta dēļ no Danas Korņejevas pārtapu par Daci Korņejevu. Apbalvošanā ilgi nesapratu, ka mani sauc saņemti diplomu. Man ļoti patīk arī tas, ka pati zinu tikai dažas meitenes ar vārdu Dana. Skolās vai kādos citos kolektīvos esmu vienīgā Dana. Vissmielīgākā iesauka ir no laika, kad dzīvoju Vācijā, tur internacionālie draugi mani bija iesaukuši par Danu Bananu. Atceros, ka viņi ilgi mēģināja izdomāt man kādu iesauku, jo pārējiem bija gari vārdi – tos vienkārši saīsināja, bet ko tur vēl var saīsināt no mana vārda? Dažreiz ģimenē nosauc par Daniņu vai Danīti, bet visvairāk man patīk, kad sauc par Danu.

Amanda Gustovska, Danas Korņejevas arhīva foto

Kopā ar Valteru un nenopietno cilvēku

Ar dziesmām un atmiņu stāstiem par leģendāro mākslinieku Ēvaldu Valteru pasākumu kuplīnāja aktieris un dziedātājs Jānis Paukštello.

Sildīties ar kultūras centra sarūpēto piparmētru tēju ieradies arī Valtera dēls Raits.

Vita un Juris Nikāži kopā ar Ēvaldu Valteru viņa 129. dzimšanas dienā.

Svētdienas pusdienlaikā Kuldīgas rātsnama virzienā devās daudz ļaužu ar krūzītēm rokās – viņi nāca uz novadnieka, iemīļotā aktiera un Kuldīgas Goda pilsoņa Ēvalda Valtera 129. dzimšanas dienu, lai simboliski kopā ar Valterīti padzertu tēju.

Akciju *Pusdienas tēja pie Ēvalda Valtera* rīkoja Kuldīgas kultūras centrs, un tā darbinieki bija parūpējušies par karstu piparmētru tēju, auzu cepumiņiem, kas jubilāram bijuši iecienīti. Ē. Valtera dēls Raits Valters priecājās, ka viņa tēvam Kuldīgā ir Oskara Mikāna veidotais vides objekts *Tējas tase kopā ar Ēvaldu Valteru* un ka pie tā pulcējas tik daudzi, kas atnākot godina tēva darbu un personību.

Vides objekts Kuldīgas Rāts-

laukumā ir kopš 2016. gada. Jau leģendārs kļuvis ticējums: ja vēlies nodzīvot līdz 100 gadiem, jāatbrauc uz Kuldīgu un jābauda tēja kopā ar slavenāko latviešu simtgadnieku Ēvaldu Valteru. To arī daudzi darīja, un rinda bija gara, lai nofotografētu kopīgo tējas dzeršanu.

Kuldīdzniekiem Vitai un Jurim Valters palicis atmiņā ar dziedāšanu un spilgtajiem citātiem no filmām, savukārt ģimene no Kandavas bieži braucot uz Kul-

dīgu, kad gribas relaksēties, bet šodien speciāli braukuši uz pasākumu.

Sanākušos priecēja aktieris un dziedātājs Jānis Paukštello, kuram E. Valters bijis teātra krusttēvs Dailes teātrī. Daudziem spilgtā atmiņā palikusi 1975. gada filma *Mans draugs – nenopietns cilvēks*, kur abi kopā filmējušies. J. Paukštello priecēja ar dziesmām un atmiņu stāstiem par leģendāro mākslinieku.

Lailas Liepiņas teksts un foto

LOGI UN DURVIS *Pavasara atlaides logiem līdz 28%* Akcija līdz 30.04.2023.

- ŽALŪZIJAS
- GARĀŽU VĀRTI
- METĀLA DURVIS
- PRETINSEKTU SIETI
- PVC LOGU UN DURVJU REMONTS

www.montaznieksde.lv
 Tel. / fax 63323281, mob. 26179829 **MONTĀŽNIEKS DE**

Gatavojas Lieldienām

„Tā jau mums šeit ir kā tradīcija – pirms Lieldienām izveidot savus dekorus, nokrāsot olas, lai uz svētkiem viss jau ir gatavs,” saka Alsungas tūrisma un mārketinga speciāliste Inga Bredovska, kura kopā ar sūtu amatniece Anitu Legzdiņu un daudzfunkcionālā dienas centra vadītāju Lāsmu Ungurjānu Pūpolsvētdienā vadīja radošās darbnīcas *Amatu mājā*.

Materiālus sarūpēja daudzfunkcionālais dienas centrs. Pie A. Legzdiņas sīpolu mizās un dažādos pašu vāktos zaļumos, ziedos varēja satīt un nokrāsot savu atnesto olinu: „Sīpolu mizās, manuprāt, tās izdodas visefektīvāk un ir dabīgāk. Klāt tinam visu, kas šobrīd dabā pieejams, bet arī rīsus, sezama sēklas, makaronus.”

Pie L. Ungurjanas, izmantojot saldējuma kociņus, karotes, dziju, papīru un līmējāmās pērlītes, varēja izveidot dekoratīvu zaķi, ko pēc tam stiprināt Lieldienu kompozīcijā.

Pusstundas laikā jau bija tapu-

šas ap desmit bērnu veidotu kompozīciju: „Visus izveidotos dekorus – sakrāsotās olas, izveidotos zaķus – pievienojam Lieldienu dekoram. Lai tas būtu krāšņāks, arī zaļumus, kādu mākslīgo ziedu, spalviņu un olu čaumalās izlietās svečītes, ko iepriekšējā vakarā jau sagatavojām.” Pie blakus galdīņa bērni varēja izkrāsot kādu Lieldienu zīmējumu vai minēt mīklas.

Darbnīcas apmeklēja mazie alundznieki kopā ar mammām. Zane Pētersone kopā ar dēliņu Rūdolfu nākot katru gadu: „Esam bijuši gan uz Lieldienu, gan Ziemassvētku darbnīcām, šķiet, jau sešus gadus pēc kārtas. Šogad mājās sakrāsosim olas, Lieldienu rītā tās kopā ar *Kinderolām* paslēpšu, un, kad tās būs atrastas un brokastis paēstas, aiziesim uz tirgus laukumu, varbūt kādu kultūras pasākumu, baznīcu, protams, atradīsim arī, kur izšūpoties.”

Amanda Gustovska
 Jēkaba Aleksandra
 Krūmiņa foto

Bērnu izveidotās Lieldienu dekorācijas.

Lieldienu zaķi darbnīcā pie Lāsmas Ungurjanas veido Rūdolfs Pētersons.